

Introducció a la llengua internacional esperanto

Quaderns de Formació de la **COS**

València, maig 2013
Edita la Coordinadora Obrera Sindical

Introducció a la llengua internacional esperanto

Quaderns de Formació de la **COS**

Índex

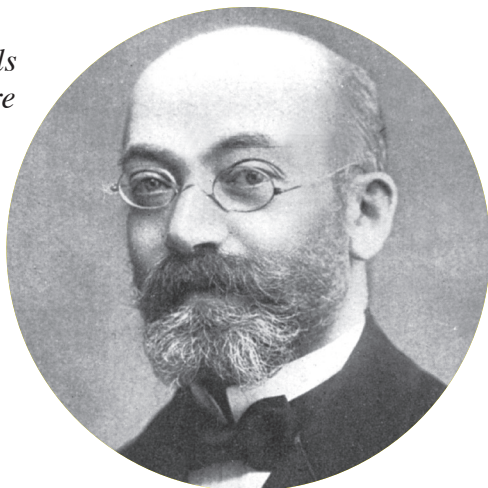
L'esperanto, llengua auxiliar internacional	pg6
Nocions gramaticals	pg9
Apèndix I: Les setze regles	pg23
Apèndix II: Algunes frases útils	pg25
Vocabulari esperanto-català	pg31
Vocabulari català-esperanto	pg50
Per a saber-ne més	pg69

L'Esperanto

llengua auxiliar internacional

*«Potser per a ningú en el món com per als treballadors té tanta importància el nostre idioma democràtic, i espero que ells se-
ran prest o tard el suport més important
a la nostra causa. Els treballadors no
experimentaran només la seva utilitat,
sinó que sentiran millor que altres
l'essència i la idea de l'esperantisme.»*

L. L. Zamenhof,
Der Arbeiter Esperantist, 1910

El 26 de juliol de 1887 el metge Lejzer Ludwik Zamenhof va publicar a Varsòvia amb el pseudònim de doctor Esperanto (= “el qui té esperança”) la seva proposta de Llengua internacional, que de seguida prengué el nom que havia adoptat l'autor per a publicar-la. Els progressos tècnics i la millora de les comunicacions que havia experimentat l'Europa del segle XIX havien fet sentir la necessitat d'una llengua de comunicació internacional. La proposta de Zamenhof no fou pas la primera ni seria tampoc l'última, però en aquesta havia sabut conjuminar elements que podien satisfer les necessitats de grups humans amb problemes lingüístics molt diversos.

El món científic i tècnic necessitava una llengua concebuda racionalment —com el sistema mètric decimal, per exemple—, capaç per a una expressió precisa i que fos compartida per la comunitat internacional; el moviment obrer, aleshores en ascens, sentia la necessitat d'una llengua comuna per a coordinar l'internacionalisme proletari, i aquesta havia d'ésser fàcil i ràpida d'aprendre; una llengua neutral, feta de nou, que no fos pròpia de ningú garantia la igualtat entre les diverses comunitats lingüístiques i apareixia com una alternativa a l'imperialisme lingüístic i la colonització cultural.

Per les circumstàncies geogràfiques, socials i humanes d'haver nascut i crescut en un entorn de conflicte entre cultures diferents, el jove Zamenhof tenia d'una gran sensibilitat envers el sofriment causat per la incomprensió entre grups humans que parlen llengües diferents, però la naturalesa també l'havia dotat d'una rara i genial qualitat: el sentiment intuïtiu de com funcionen les llengües, les actualment existents o les que es puguin arribar a imaginar. Després d'una llarga gestació en què va simplificar la gramàtica fins que no li cabé en un sol full —les “setze regles”— i un lèxic escollit entre el que comparteixen diverses llengües de cultura, publicà la seva proposta de llengua auxiliar internacional.

Durant els primers anys del segle XX es va difondre ràpidament l'interès per l'esperanto, però la primera guerra mundial fou un colp molt dur per al moviment esperantista. L'any 1917 Zamenhof moria desil·lusionat.

En el període d'entre guerres fou el moviment obrer qui va prendre la bandera de l'esperantisme, però la guerra d'Espanya i la segona guerra mundial tornaren a frenar-lo. Durant la guerra freda el moviment es va recloure en si mateix fins que la caiguda del mur de Berlín, l'aparició d'Internet i la mundialització de l'economia ens tornaren a recordar a tots la urgència de trobar alternatives democràtiques a la imposició de llengües imperials.

L'esperanto ha trobat acceptació arreu del món sobretot per raons de tipus ideològic, però també per les seves qualitats lingüístiques. Un dels trets de l'esperanto que primer criden l'atenció és la correspondència entre la pronúncia i l'escriptura, però el fet lingüístic més remarcable que distingeix l'esperanto de la resta de llengües és que la comunitat dels parlants, escampada arreu del món, després de 125 anys, pràcticament no té membres analfabets. Si comparem l'esperanto amb les altres llengües auxiliars internacionals planificades (volapük, interlingua, ido, toki pona, etc.), aquella és l'única que ha reeixit a crear realment una comunitat lingüística i una cultura pròpies. De tot el que es publica en una llengua auxiliar planificada, 99% és en esperanto. Contràriament a les altres llengües construïdes abans o després, l'esperanto va eixir del medi intel·lectual i social en què havia nascut per a implantar-se en les capes modestes de la societat, i el suport de les classes populars és el que li ha garantit la supervivència.

Un dels tòpics que frivolitzen l'esperanto diu que és una barreja de llengües, una mena de monstre de Frankenstein format amb peces preses d'altres llengües. L'esperanto no pretén incorporar tot el que de bo o interessant pugui tenir alguna altra llengua, cosa que el convertiria en un monstre que no seria útil per a res. L'esperanto consisteix en un nucli bàsic de recursos lingüístics inspirats en llengües diverses, i a partir d'aquest nucli desenvolupa els seus propis recursos.

Aquest Quadern de Formació que tornem a editar només pretén ser una descripció del funcionament de la llengua. En realitat això és la part més simple de l'aprenentatge d'una llengua: aprendre una llengua vol dir integrar-se en la comunitat que la parla i descobrir la cultura que produeix.

Açò no és un mètode per a aprendre l'esperanto, sinó una obreta per a assenyalar que hi ha una llengua internacional (= que fa de pont entre les nacions) anomenada esperanto i per a mostrar quins són els seus principals trets com a llengua. Entendre com funciona una llengua no vol dir pas saber-la parlar, es tracta de dos processos d'aprenentatge diferents. Aquest fet, que és veritat per a totes les llengües, sorprèn a la majoria de les persones a causa de la facilitat d'entendre el funcionament de l'esperanto.

Després de conèixer el funcionament de la llengua cal fer l'esforç d'aprendre-la. Per a animar-nos-hi convé recordar el valor propedèutic i diagnòstic de l'esperanto. El valor propedèutic vol dir que l'estudi de l'esperanto facilita l'estudi de qualsevol altra llengua. El valor diagnòstic és un concepte que devem a la professora Neus Moly, pedagoga, esperantista i feminista, i implica

usar l'estudi d'aquesta llengua com a prova abans d'emprendre l'estudi d'una altra, que sens dubte costarà més diners i requerirà més temps i més esforç. Els cursos d'esperanto són barats i requereixen poc de temps. Si segueixes un curs d'esperanto i no te'n surts —no tothom se'n surt— almenys hauràs après que les llengües no fan per a tu i que no cal que gastis ni un cèntim ni que perdis ni un minut intentant aprendre aquella llengua que et fa goig, o que t'han dit que t'ha de fer goig.

Finalment convé recordar que l'esperantisme és un moviment essencialment ideològic en què no és obligatori saber la llengua, però sí que és molt recomanable poder-la entendre —de paraula i per escrit. Si l'esperanto ha superat les altres propostes de llengües auxiliars internacionals ha estat perquè ha sabut atraure adeptes i conservar-los al llarg dels anys amb el seu esperit internacionalista i l'acceptació de la diversitat cultural humana, no pas des de la “tolerància” sinó des del respecte. L'esperantisme és l'antídot contra la xenofòbia.

L'opuscle que reeditem, amb addicions i correccions respecte a l'edició de l'any passat, ha estat elaborat a partir dels materials de treball del curs d'esperanto que fem en el Casal Obrer i Popular Francesc Santacatalina, de València, i es basa en l'obra *L'esperanto: Gramàtica i vocabulari bàsic*, que el grup *Ĝirona Espero* va publicar al final del decenni dels vuitanta. Expressem el nostre agraïment més sincer a *Ĝirona Espero* i a *ESPERANTO*CAT*, que ens facilità l'accés a l'obra.

València, maig 2013

Nocions gramaticals

Alfabet

Consta de 28 lletres:

a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n o p r s ŝ t u ŭ v z

Pronunciació

Totes les lletres es pronuncien i cada lletra té un únic so. La pronunciació de l'esperanto, comparada amb la del català, és la següent:

<i>Lletra</i>	<i>Sona</i>	<i>Com en el mot</i>	<i>Exemple</i>	<i>Traducció</i>
a	<i>a</i>	mà	<i>aŭto</i>	cotxe
b	<i>b</i>	tambor	<i>balono</i>	globus
c	<i>ts</i>	potser	<i>citrono</i>	llimona
ĉ	<i>tx</i>	escletxa	<i>ĉevalo</i>	cavall
d	<i>d</i>	condol	<i>domo</i>	casa
e	<i>e</i> tancada (<i>é</i>)	bé, paper	<i>erinaco</i>	eriçó
f	<i>f</i>	fil	<i>flago</i>	bandera
g	<i>g</i> velar	gat, guerra	<i>gitaro</i>	guitarra
ĝ	<i>tj, tg</i>	platja, fetge, puig_alt	<i>ĝirafó</i>	girafa
h	<i>h</i> aspirada	hall	<i>hundo</i>	gos
ĥ	<i>j</i> castellana	carajillo	<i>ĥameleono</i>	camaleó
i	<i>i</i>	dit	<i>insulo</i>	illa
j	<i>i</i> no vocàlica	mai, iogurt	<i>jodo</i>	iode
ĵ	<i>j</i> catalana	pujar, fugir, peix_blau	<i>ĵurnalo</i>	diari
k	<i>k</i>	kamikaze	<i>kato</i>	gat
l	<i>l</i>	mal	<i>lupo</i>	llop
m	<i>m</i>	mim	<i>monto</i>	muntanya
n	<i>n</i>	nan	<i>najlo</i>	clau (de clavar)
o	<i>o</i> tancada (<i>ó</i>)	glop, món	<i>ombrelo</i>	paraigua
p	<i>p</i>	pap	<i>pano</i>	pa
r	<i>r</i> simple	cara	<i>robo</i>	vestit
s	<i>s</i> sorda	sac, grossa, els_savis	<i>skarabo</i>	escarabat
ŝ	<i>x</i>	caixa	<i>ŝipo</i>	nau (de navegar)
t	<i>t</i>	tot	<i>tondilo</i>	tisores
u	<i>u</i>	xucrut	<i>urso</i>	ós
ŭ	<i>u</i> semivocal	blau, Europa	<i>Eŭropo</i>	Europa

v	v (no confondre amb b)	vent	<i>vulpo</i>	guineu, guilla o rabosa
z	s sonora, z	casa, trapezi, els_avis	<i>zebro</i>	zebra

Per a dir el nom de les consonants s'afegeix **-o**: *a, bo, co, ço, do, e, fo, go, ĝo...*

Accentuació

L'accent gràfic no existeix, i l'accent tònic recau sempre sobre la penúltima vocal. Les vocals són **a, e, i, o, u**. La **j** i la **ŭ** no ho són pas, sinó que per a pronunciar-se necessiten repenjar-se sobre una vocal (per exemple, *aj, ej, oj, uj, aŭ, eŭ*). Exemples (en negreta la síl·laba on recau l'accent d'intensitat):

a-mi-ko, te-le-fo-no, li-bro, pi-a-no, fa-mi-li-o, aŭ-to, am-baŭ, ĵaŭ-do, naj-lo, faj-ro

Comparem per exemple, *faj-ro* ('foc') amb *fo-i-ro* ('fira').

Article

L'article determinat té una única forma, **la**, invariable quant a gènere, nombre i cas. L'article indeterminat no existeix. L'article és utilitzat quan és conegut o definit el substantiu corresponent.

<i>hundo</i>	un gos	<i>la hundo</i>	el gos
<i>meblo</i>	un moble	<i>la meblo</i>	el moble (conegut o definit)

Mi vidas hundon: Jo veig un gos (qualsevol)

Mi vidas la hundon: Jo veig el gos (de què parlem, que és conegut en el discurs)

Substantius

Acaben sempre en **-o**. El plural es forma afegint una **-j** al singular. L'esperanto no té gènere gramatical: el gènere és tan sols part del significat d'alguns substantius. La major part de substantius són neutres (*aŭto* 'cotxe', *libereco* 'llibertat'), però entre els que es refereixen a persones o animals n'hi ha també alguns que són masculins (*viro* 'home [mascle]', *patro* 'pare', *edzo* 'marit', *masklo* 'mascle', *reĝo* 'rei', *taŭro* 'brau, toro') i d'altres que són femenins (*damo* 'dama', *matrono* 'matrona', *amozono* 'amàzona', *muzo* 'musa', *femalo* 'femella').

El sufix **-in-** forma el femení a partir d'arrels masculines o neutres.

viro	home	viroj	homes	virino	dona	virinoj	dones
sinjoro	senyor	sinjoroj	senyors	sinjorino	senyora	sinjorinoj	senyores
reĝo	rei	reĝoj	reis	reĝino	reina	reĝinoj	reines

El prefix **ge-** marca que una parella o un grup de persones és format per elements de tots dos sexes.

Mi renkontis ĝesinjorojn Zamenhof: Vaig trobar **el senyor i la senyora** Zamenhof.

Gesinjoroj, bonvolu aŭskulti: **Senyores i senyors**, escolteu, si us plau.

patro	pare	patrino	mare	gepatroj	pare i mare
edzo	marit	edzino	muller	geedzoj	marit i muller
filo	fill [mascle]	filino	filla	gefiloj	fills [d'ambdós sexes]
knabo	noi	knabino	noia	geknaboj	nois [d'ambdós sexes]

Adjectius

Acaben sempre en **-a**. El plural es forma afegint una **-j** al singular. No tenen gènere.

<i>alta knabo</i>	noi alt	<i>altaj knaboj</i>	nois alts
<i>alta knabino</i>	noia alta	<i>altaj knabinoj</i>	noies altes

Adverbis derivats

Acaben sempre en **-e**: *bona* ‘bo, bona’ > *bone* ‘bé’; *bela* ‘bell -a’ > *bele* ‘bellament’.

La domo estas sufiĉe bela: La casa és prou bonica.

Arrels i afixos

L'arrel és la part de la paraula que permet, afegint-li terminacions, prefixos i sufixos, formar mots derivats. Per exemple, l'arrel de *paroli* (‘parlar’) és **parol-**. D'ací podem formar: **parolo** (‘paraula’), **paroli** (‘parlar’), **parola** ‘expressat -ada de paraula’ (*parola ordono* ‘ordre de paraula’), **parolado** ‘parlament, discurs’, **ekparoli** ‘començar a parlar’, etc.

En un diccionari, es registra només un mot com a representant de l'arrel (per exemple, en aquest cas *paroli*); això n'abreuja el contingut.

Pronoms personals

mi	jo	<i>mi legas</i>
ni	nosaltres	<i>ni atendas</i>
ci	tu (ús poc freqüent, sentit infantil, fins i tot despectiu)	<i>ci ricevas</i>
vi	tu, vós, vostè; vosaltres, vostès	<i>vi skribas</i>
li	ell (masculí)	<i>li donas</i>
ŝi	ella (femení)	<i>ŝi diras</i>
ĝi	ell, ella, allò (neutre)	<i>ĝi estas</i>
ili	ells, elles	<i>ili opinias</i>
si	es, se, si (reflexiu)	<i>kompreneble per si mem</i>
oni	hom, es, se (impersonal)	<i>oni parolas Esperanton</i>

Pronoms i adjectius possessius

Es formen afegint una **-a** als pronoms personals. El plural es forma afegint una **-j** al singular.

mia	meu, meva	<i>mia instruisto</i>
nia	nostre -a	<i>nia koko</i>
cia	teu, teva (forma molt poc usada)	<i>cia libro</i>
via	teu, teva; vostre -a; seu, seva (de vostè[s])	<i>via libro</i>
lia	seu, seva (d'ell)	<i>lia patro</i>
ŝia	seu, seva (d'ella)	<i>ŝia tablo</i>
ĝia	seu, seva (d'allò)	<i>ĝia vosto</i>
ilia	llur, seu, seva (d'ells, d'elles)	<i>ilia ĉevalo</i>
sia	seu, seva (reflexiu)	<i>sia lito</i>
onia	d'un hom, d'algu	<i>oniaj vestaĵoj</i>

Acusatiu

La lletra **-n** afegida al final d'una paraula (substantiu, adjectiu o pronom) indica que és el complement directe d'un verb transitiu. Indica sobre què o qui recau l'acció del verb. Exemples:

<i>Mi manĝas panon</i>	Menjo pa
<i>Mi kantas belan kanzonon</i>	Canto una cançó bonica
<i>Mi kantas belajn kanzonojn</i>	Canto (unes) cançons boniques
<i>Mi amas ŝin</i>	Jo l'estimo (a ella)
<i>Nin amas ŝi</i>	Ella ens estima (a nosaltres)
<i>Kato manĝas fiŝon</i>	Un gat es menja un peix
<i>Katon manĝas fiŝo</i>	Un peix es menja un gat

Recordem que el complement directe és aquella paraula o grup de paraules que esdevé subjecte quan l'oració es fa passiva: el pa és menjat per mi, etc.

L'acusatiu també pot aparèixer per a indicar la direcció (amb un verb de moviment) o en certes expressions de temps. Exemples:

<i>Mi iras Parizon</i>	Vaig a París
<i>Mi saltas sur la tablo</i>	Salto sobre la taula
<i>Mi saltas sur la tablon</i>	Salto (cap a) sobre la taula
<i>La 10.^{an} (= dekan) de februaro</i>	El 10 de febrer
<i>Mi dormas la tutan nokton</i>	Dormo tota la nit

Verbs

Només hi ha una sola conjugació, sense cap verb irregular. Les terminacions són iguals per a totes les persones:

-i	infinitiu	<i>legi</i>	llegir
-as	present	<i>mi legas vi legas li, si, gi legas ni legas vi legas ili legas</i>	jo llegeixo tu llegeixes ell/a llegeix nosaltres llegim vosaltres llegiu ells/es llegeixen
-is	passat	<i>mi legis...</i>	jo llegia...
-os	futur	<i>mi legos...</i>	jo llegiré...
-us	condicional	<i>mi legus...</i>	jo llegiria...
-u	imperatiu subjuntiu	<i>legu! mi legu</i>	llegeix!, llegiu! que jo llegeixi

Aquestes són les formes simples dels verbs; amb el verb *esti* i el **participi** (actiu o passiu) del verb es formen tots els temps compostos (en activa o en passiva).

Els sufixos dels participis són els següents:

	<i>Present</i>	<i>Passat</i>	<i>Futur</i>
<i>Activa</i>	-ant- leganta 'que llegeix'	-int- leginta 'que va llegir'	-ont- legonta 'que llegirà'
<i>Passiva</i>	-at- legata 'que és llegit'	-it- legita 'que fou llegit'	-ot- legota 'que serà llegit'

Exemples del verb *esti* en **present** amb els tres participis **actius**:

Mi estas leganta: Jo estic llegint.

Li estas leginta: Ell ha llegit.

Si estas dormonta: Ella ha de dormir.

Exemples del verb *esti* en **passat** amb els tres participis **actius**:

Mi estis leganta: Jo estava llegint.

Li estis leginta: Ell havia llegit.

Si estis dormonta: Ella havia de dormir.

Exemples del verb *esti* en **futur** amb els tres participis **actius**:

Mi estos leganta: Jo estaré llegint.

Li estos leginta: Ell haurà llegit.

Si estos dormonta: Ella haurà de dormir.

Exemples del verb *esti* en **present** amb els tres participis **passius**:

Mi estas amata: Jo sóc estimat.

Li estas amita: Ell ha estat estimat.

Si estas amota: Ella ha de ser estimada.

Exemples del verb *esti* en **passat** amb els tres participis **passius**:

Mi estis amata: Jo era estimat.

Li estis amita: Ell havia estat estimat.

Ŝi estis amota: Ella havia de ser estimada.

Exemples del verb *esti* en **futur** amb els tres participis **passius**:

Mi estos amata: Jo seré estimat.

Li estos amita: Ell haurà estat estimat.

Ŝi estos amota: Ella haurà de ser estimada.

Gerundi

Els mateixos sufixos dels participis serveixen per a formar el gerundi, però reemplaçant la terminació d'adjectiu **-a** per la d'adverbi **-e**.

legante 'llegint'

leginte 'havent llegit'

legonte 'havent de llegir'

legate 'essent llegit'

legite 'havent estat llegit'

legote 'havent d'ésser llegit'

Preposicions

Indiquen la relació de la paraula o frase on s'aplica amb la resta de l'oració.

al	a, cap a
anstataŭ	en lloc de, en comptes de
antaŭ	davant de, abans de
apud	prop de, al costat de
ĉe	a, a casa de, entre
ĉirkaŭ	al voltant de, entorn de; pels volts de
da	de (mesura, quantitat)
de	de (procedència, possessió)
dum	durant, mentre
ekster	fora, fora de
el	de (origen, matèria)
en	en, dins, dintre
ĝis	fins, fins a
inter	entre
je	a (preposició indeterminada: indica temps o té valor abstracte)
kontraŭ	contra, enfront de
krom	a més, llevat de
kun	amb, en companyia de
laŭ	segons
malgraŭ	malgrat, tot i que
per	per mitjà de, amb (instrument)
po	a raó de
por	per a (finalitat)
post	després, darrere de
preter	més enllà de
pri	sobre, referent a
pro	a causa de
sen	sense
sub	sota, sota de
super	per damunt de
sur	sobre, damunt
tra	a través de
trans	a l'altra banda de

Connectors

Enllacen oracions. Els més habituals són els següents:

anstataŭ	en lloc de, en comptes de
antaŭ ol	abans de
aŭ	o
ĉar	car, donat que
ĉiam kiam	sempre que
ĉu	interrogativa directa: per ventura?; interrogativa indirecta: si (dubte)
ĉu... ĉu...	ja... ja... (disjuntiva)
do	doncs
ĝis kiam	fins que...
ja	veritablement
ju pli... des pli...	com més... més...
kaj	i (copulativa)
kaj cetere, kaj tiel plu	etcètera (kc., ktp)
ke	que
kondiĉe ke	a condició que
kontraŭe	contràriament
kvankam	encara que
malgraŭ	malgrat, tot i que
nek	ni
por ke	per tal que, a fi que
same kiel	així com
se	si (condicional)
se nur	amb que
sed	però; sinó
sekve	conseqüentment
tamen	tanmateix

Interjeccions

Aĥ!	<i>Aĥ! Kiomfoje mi devis reaŭskulti tiun rakonton!</i>	Ai! , quantes vegades he hagut d'escoltar aquesta història!
Aj!	<i>Ai! Mia dento!</i>	Ai! , la dent!
Ba!	<i>Ba! Tio ne eblas!</i>	Bah! , això no pot ser!
Ek!	<i>Ek! Al la laboro!</i>	Vinga! , a la feina!
Ha!	<i>Ha! Kial vi tiel ektimis?</i>	Ah! , com t'has espantat tant?
He!	<i>He! Kion vi havas en la sako?</i>	Eh! , què portes dins el sac?
Hej!	<i>Hej! Kamarado, helpu min!</i>	Ei! , camarada, ajuda'm!
Ho!	<i>Ho! Kia malfeliĉo!</i>	Oh! , quina desgràcia!
Huj!	<i>Huj! kiel rapide vi stiras</i>	Ui! , que de pressa que condueixes!
Ve!	<i>Ve al ni, ni estas ruinigitaj!</i>	Ai de nosaltres, estem arruïnats!

Comparatius

d'igualtat	tiel... kiel...	<i>tant... com...</i>
de superioritat	pli... ol...	<i>més... que...</i>
d'inferioritat	malpli... ol...	<i>menys... que...</i>

Superlatius

absolut	tre	<i>molt</i>
relatiu de superioritat	la plej... el...	<i>el més... de...</i>
relatiu de inferioritat	la malplej... el...	<i>el menys... de...</i>

Numerals

1	unu	11	dek-unu
2	du	12	dek-du
3	tri	20	dudek
4	kvar	21	dudek-unu
5	kvin	30	tridek
6	ses	100	cent
7	sep	200	ducent
8	ok	1000	mil
9	naŭ	2000	du mil
10	dek	3333	tri mil tricent tridek-tri

Els ordinals es formen afegint una **-a**: *unua* ‘primer -a’, *dua* ‘segon -a’, etc.

Els adverbis numerals, afegint una **-e**: *unue* ‘primerament’, *due* ‘en segon lloc’, etc.

Els substantius numerals, afegint una **-o**: *unuo* ‘una unitat’, *dudeko* ‘una vintena’, etc.

Els partitius, afegint **-ono**: *duono* ‘una meitat’, *kvarono* ‘un quart’, etc.

Els múltiples, afegint **-oblo**: *duoblo* ‘doble’, *trioblo* ‘triple’, etc.

Els numerals collectius, afegint **-ope**: *duope* ‘de dos en dos’, etc.

Formació de mots

1. Diversos mots poden formar-se d’una mateixa arrel variant la terminació:

<i>frato</i>	germà	<i>frata</i>	fraternal
<i>ami</i>	estimar	<i>amo</i>	amor
<i>feliĉa</i>	feliç	<i>feliĉe</i>	feliçment

2. Les paraules compostes es formen per juxtaposició, col·locant al darrere la paraula principal. El compost *Mot1mot2* equival a la perífrasi *Mot2 + de + Mot1*, *Mot2 + en + Mot1*, *Mot2 + por + Mot1*, etc. El mot que qualifica, posat al davant, sovint perd la terminació:

manĝoĉambro (*manĝo* + *ĉambro*) ‘menjador’: cambra **de** menjar. També podem escriure *manĝ-ĉambro*

poŝtmarko (*poŝto* + *marko*) ‘segell de correus’.

De vegades s’hi posa un guió, per fer més clara la comprensió. Ambdues formes, amb guió o sense, són correctes.

Fóra incorrecte fer aquesta construcció amb un adjectiu. Per exemple, *doma porto* no és ‘porta de casa’, sinó ‘porta domèstica’; *infer-porto*, ‘porta de l’infern’; *infera porto*, ‘porta infernal’.

Prefixos

bo-	Parentiu que resulta del matrimoni: <i>patro</i> ‘pare’ > <i>bopat</i> ‘sogre’
dis-	Disseminació, desunió: <i>doni</i> ‘donar’ > <i>disdoni</i> ‘repartir’
ek-	Començament d’acció: <i>krii</i> ‘criar’ > <i>ekkrii</i> ‘exclamar’
eks-	Ex-, que ja no és: <i>kaptito</i> ‘captiu’ > <i>ekskaptito</i> ‘ex-captiu’
fi-	Moralment dolent: <i>homo</i> ‘ésser humà’ > <i>fihomo</i> ‘canalla’
ge-	Reunió d’ambdós sexes: <i>patro</i> ‘pare’ > <i>gepatroj</i> ‘pares (pare i mare)’
mal-	La idea contrària: <i>nova</i> ‘nou nova’ > <i>malnova</i> ‘vell -a’
mis-	Erroni, deficient: <i>kompreni</i> ‘comprendre’ > <i>miskompreni</i> ‘comprendre malament’
pra-	Remot, llunyà en el temps: <i>historio</i> ‘història’ > <i>prahistorio</i> ‘prehistòria’
re-	Repetició: <i>fari</i> ‘fer’ > <i>refari</i> ‘refer’

Suffixos

En la taula següent tens els diversos suffixos amb el seu significat.

-ač-	Mal estat, inutilitat o mala qualitat: <i>libro</i> ‘llibre’ > <i>libračo</i> ‘llibrot’.
-ad-	1. Acció <i>telefoni</i> ‘telefonar’ > <i>telefonado</i> ‘telefonada’. 2. Acció contínua, repetida o habitual: <i>paroli</i> ‘parlar’ > <i>paroladi</i> ‘fer un discurs’.
-aj-	Cosa concreta: <i>trinki</i> ‘beure’ > <i>trinkaĵo</i> ‘beguda’.
-an-	Membre d’un grup, habitant, adepte: <i>komitato</i> ‘comitè’ > <i>komitatano</i> ‘membre d’un comitè’; <i>urbo</i> ‘ciutat’ > <i>urbano</i> ‘ciudadà’; <i>Parizo</i> ‘París’ > <i>parizano</i> ‘parisenc’; <i>la sama ideo</i> ‘la mateixa idea’ > <i>samideano</i> ‘correligionari’.
-ar-	Conjunt d’éssers de la mateixa espècie que formen un tot: <i>arbo</i> ‘arbre’ > <i>arbaro</i> ‘bosc’; <i>homo</i> ‘ésser humà’ > <i>homaro</i> ‘la humanitat’; <i>gazeto</i> ‘gaseta’ > <i>gazetaro</i> ‘la premsa’.
-ĉj-	Diminutiu afectuós masculí: <i>Jozefo</i> ‘Josep’ > <i>Joĉĵo</i> ‘Pepet’; <i>patro</i> ‘pare’ > <i>paĉjo</i> ‘papa’.
-ebl-	Possibilitat passiva: <i>legi</i> ‘llegir’ > <i>legebla</i> ‘llegible (= que pot ésser llegit)’.
-ec-	Idea abstracta, característica: bons ‘bo bona’ > boneco ‘bonesa, bondat’; acida ‘àcid -a’ > acideco ‘aciditat’.
-eg-	Augmentatiu: bona ‘bo bona’ > bonega ‘boníssim -a’; aŭto ‘cotxe’ > aŭtego ‘cotxàs’; pafilo ‘arma de foc’ > pafilego ‘canó’; ridi ‘riure’ > ridegi ‘riure a grans rialles, petar-se de riure’; rapide ‘de pressa’ > rapidege ‘molt de pressa’.
-ej-	Lloc: aŭto ‘cotxe’ > aŭtejo ‘garatge’; viando ‘carn’ > viandejo ‘carnisseria’.
-em-	Inclinació a: babili ‘xerrar’ > babilema ‘xerraire’; voli scii ‘voler saber’ > scivolema ‘curiós -osa’.
-end-	Que ha d’ésser: legi ‘llegir’ > legenda ‘llegidor -a, que ha d’ésser llegit -ida’
-er-	Part mínima d’una cosa: salo ‘sal’ > salero ‘gra de sal’; mono ‘diners’ > monero ‘moneda [peça de metall]’
-esk-*	A la manera de: viro ‘home’ > vireska (= vireca) ‘homenenc -a’.
-estr-	Cap, dirigent: urbo ‘ciutat’ > urbestro ‘batlle, alcalde’; ŝipo ‘vaixell’ > ŝipestro ‘capità de vaixell’
-et-	Diminutiu: bela ‘bonic -a’ > beleta ‘boniquet -a’; mano ‘mà’ > maneto ‘maneta’; urbo ‘ciutat’ > urbeto ‘vila’; ridi ‘riure’ > rideti ‘somriure’.
-i-	1. A partir de noms de ciutat o de riu forma noms de país: Alĝero ‘Alger’ > Alĝerio ‘Algèria’. 2. Sinònim de -uj-, forma noms de país a partir de gentilicis: kataluno ‘català’ > Katalunio (= Katalunujo) ‘Catalunya’. 3. Forma noms de ciències, disciplines o tècniques: filozofo ‘filòsof’ > filozofio ‘filosofia’.
-id-	Descendent, fill o rebrot: reĝo ‘rei’ > reĝido ‘príncep’; ĉevalo ‘cavall’ > ĉevalido ‘poltre’.
-ig-	Fer que algú o quelcom sigui d’alguna manera o fer que algú faci qualche acció: libera ‘lliure’ > liberiga ‘alliberador -a’; seka ‘sec -a, eixut -a’ > sekigi ‘eixugar’, ‘assecar’; paroli ‘parlar’ > paroligi ‘fer parlar’.
-iĝ-	Canvi d’estat, esdevenir d’una manera determinada: libera ‘lliure’ > liberiĝi ‘alliberar-se’; komenci ‘començar [tr.]’ > komenciĝi ‘començar [intr.]’.
-il-	Instrument: tranĉi ‘tallar’ > tranĉilo ‘ganivet’.
-in-	Femení: viro ‘home’ > virino ‘dona’; hundo ‘gos’ > hundino ‘gossa’.
-ind-	Que val la pena: miri ‘admirar’ > mirinda ‘admirable’, ridi ‘riure’ > ridinda ‘ridícul -a’.
-ing-	Funda: kandelo ‘candela’ > kandelingo ‘candeler’; glavo ‘glavi, espasa’ > glavingo ‘beina’.
-ism-	Doctrina, sistema o hàbit: materio ‘matèria’ > materiismo ‘materialisme’; alkoholo ‘alcohol’ > alkoholismo ‘alcoholisme’.

-ist-	1. Que exerceix un ofici o professió: juro ‘dret’ > juristo ‘jurista’. 2. Que té una afició: biciklo ‘bicicleta’ > biciklisto ‘ciclista’. 3 Adeptes a una doctrina, a una teoria: kolektiva ‘collectiu -iva’ > kolektivisto ‘collectivista’.
-iv-*	Capacitat de fer una cosa: produkti ‘produir’ > produktiva ‘productiu -iva’; krei ‘crear’ > kreiva ‘creatiu -iva’.
-nj-	Diminutiu afectuós femení: patrino ‘mare’ > panjo ‘mama’; onklino ‘tia’ > onjo ‘tieta’; Sofio ‘Sofia’ > Sonjo ‘Sònia’.
-obl-	Multiplicatiu: tri ‘tres’ > trioblo ‘triple’.
-on-	Fracció: du ‘dos dues’ > duono ‘meitat’; kvar ‘quatre’ > kvarono ‘quart’.
-op-	Grup de: tri ‘tres’ > triopo ‘trio’
-oz-*	Ple de, ric en, que té: poro ‘porus’ > poroza (= porhava, pora) ‘porós -osa’; suko ‘suc’ > sukoza (= sukplena, suka) ‘sucós -osa’.
-uj-	1. Objecte que conté: mono ‘diners’ > monujo ‘portamonedes’; salo ‘sal’ > salujo ‘saler’. 2. Objecte en què es realitza una acció: knedi ‘pastar’ > knedujo ‘pastera’. 3. Arbre que dóna: citrono ‘llimona’ > citronujo (= citronarbo) ‘llimoner’; pomo ‘poma’ > pomujo (= pomarbo) ‘pomera’. 4. Forma noms de país a partir del gentilici: dano ‘danès’ > Danujo ‘Dinamarca’.
-ul-	1. Individu que té una característica determinada: intelekto ‘intel·lecte’ > intelektulo ‘intel·lectual’; unu ‘un’ + okulo ‘ull’ > unuokululo ‘borni’. 2. Forma noms de classificacions zoològiques i antropològiques: mammo ‘mamella’ > mamulo ‘mamífer’; nigra ‘negre -a [adj.]’ > nigrulo ‘negre [subst.]’.
-um-	Forma derivats que no es poden formar amb cap altre sufix: malvarma ‘fred -a’ > malvarmumi ‘estar refredat -ada’; plena ‘ple plena’ > plenumi ‘acomplir’; palpebro ‘palpebra’ > palpebrumi ‘parpellejar’; ŝtono ‘pedra’ > ŝtonumi ‘lapidar’; komunumo ‘comunitat’; kalkano ‘taló [del peu]’ > kalkanumo ‘taló [de la sabata], tacó’.

(*) Els sufixos marcats amb asterisc no són oficials: la gent els usa, però l’Acadèmia d’Esperanto encara no els ha aprovats.

Correlatius

	<i>I-</i>	<i>Ki-</i>	<i>Ti-</i>	<i>Çi-</i>	<i>Neni-</i>
	<i>algú</i>	<i>quin</i>	<i>aquell</i>	<i>tot</i>	<i>cap</i>
<i>-O</i>	io	kio	tio	çio	nenio
<i>l'objecte</i>	‘alguna cosa’	‘què’	‘allò’	‘tot’	‘res’
<i>-A</i>	ia	kia	tia	çia	nenia
<i>l'espècie</i>	‘d’alguna mena’	‘de quina mena’	‘d’aquella mena’	‘de tota mena’	‘de cap mena’
<i>-U</i>	iu	kiu	tiu	çiu	neniu
<i>l'individu</i>	‘algú’, algun -a’	‘qui’	‘aquell’	‘tothom’, ‘tot -a’	‘ningú’, ‘cap’
<i>-ES</i>	ies	kies	ties	çies	nenies
<i>el posseïdor</i>	‘d’algú’	‘de qui’	‘d’aquell’	‘de tothom’	‘de ningú’
<i>-AL</i>	ial	kial	tial	çial	nenial
<i>la causa</i>	‘per alguna causa’	‘per quina causa’	‘per aquella causa’	‘per tota causa’	‘per cap causa’
<i>-AM</i>	iam	kiam	tiam	çiam	neniam
<i>el temps</i>	‘en algun temps’	‘quan’	‘en aquell temps’	‘sempre’	‘mai’
<i>-E</i>	ie	kie	tie	çie	nenie
<i>el lloc</i>	‘en algun lloc’	‘on’	‘allí’	‘arreu’	‘enlloc’
<i>-EN</i>	ien	kien	tien	çien	nenien
<i>la direcció</i>	‘cap alguna banda’	‘cap a on’	‘cap allí’	‘cap a tot arreu’	‘cap enlloc’
<i>-EL</i>	iel	kiel	tiel	çiel	neniel
<i>la manera</i>	‘d’alguna manera’	‘com’	‘així’	‘de tota manera’	‘de cap manera’
<i>-OM</i>	iom	kiom	tiom	çiom	neniom
<i>la quantitat</i>	‘una mica’	‘quant’	‘tant’	‘tot’	‘gens’

Les files de *iu*, *kiu*... i *ia*, *kia*... formen el plural, com sempre amb **-j**. I aquestes mateixes i la fila de *io*, *kio*... poden prendre la terminació **-n** de l’acusatiu.

Apèndix I

Les setze regles

Gramàtica resumida del Dr. Zamenhof

1. L'esperanto només té l'article determinat *la*, sense distinció de gènere, nombre ni cas. Manca d'article indeterminat.
2. El nom substantiu acaba en *-o*. Per a formar el plural s'afegeix una *j* al singular. La llengua només té dos casos: nominatiu i acusatiu. Aquest últim es forma afegint una *-n* al nominatiu. Els altres casos es formen mitjançant preposicions (el genitiu amb *de* ('de'), el datiu amb *al* ('a'), l'ablatiu amb *kun* o amb altres preposicions, segons el sentit).
3. L'adjectiu acaba en *-a*. Forma l'acusatiu i el plural com els substantius. El grau comparatiu es forma amb el mot *pli* ('més'), el superlatiu amb *plej* ('el més'); per al comparatiu hom utilitza la preposició *ol* ('que').
4. Els adjectius numerals cardinals (no es declinen) són: *unu* (1), *du* (2), *tri* (3), *kvar* (4), *kvin* (5), *ses* (6), *sep* (7), *ok* (8), *naŭ* (9), *dek* (10), *cent* (100), *mil* (1000). Les desenes i les centenes es formen per la simple reunió dels esmentats numerals. Als adjectius numerals cardinals s'afegeix: la terminació *-a* de l'adjectiu per a formar els numerals ordinals; *-obl-* per als múltiples; *-on-* per als fraccionaris; *-op-* per als col·lectius. Po abans dels cardinals forma els distributius.
5. Els pronoms personals són: *mi* ('jo'), *ci* ('tu', informal), *li* ('ell'), *ŝi* ('ella'), *ĝi* (neutre singular referit a animals o coses), *si* ('es, si', reflexiu), *ni* ('nosaltres'), *vi* ('tu', formal; 'vostè'; 'vosaltres'; 'vostès'), *ili* ('ells, elles'), *oni* ('hom, un, es'). Afegint-los la terminació *-a* de l'adjectiu es formen els adjectius o pronoms possessius. Els pronoms es declinen com els substantius.
6. El verb no varia segons les persones i els nombres. El present acaba en *-as*, el passat en *-is*, el futur en *-os*, el condicional en *-us*, l'imperatiu en *-u* i l'infinitiu en *-i*. Els participis (amb sentit adjectiu o adverbial) actius prenen el sufix *-ant-* en present, *-int-* en passat i *-ont-* en futur. Els participis passius prenen el sufix *-at-* en present, *-it-* en passat i *-ot-* en futur. La veu passiva es forma amb el verb *esti* ('ésser o ser') i el participi passiu del verb que es conjuga. Les preposicions *'de'* o *'per'* de l'ablatiu agent es tradueixen per *de*.
7. L'adverbi acaba en *-e*. Els seus graus de comparança es formen com els de l'adjectiu.
8. Totes les preposicions regeixen per si mateixes el nominatiu.

9. Tota paraula es pronuncia de la mateixa manera com s'escriu.

10. L'accent tònic cau sempre sobre la penúltima síl·laba.

11. Les paraules compostes es formen per la simple reunió dels elements que les formen. En aquelles, la paraula fonamental va sempre al final. Els sufixos i les terminacions es consideren paraules.

12. Si en la frase ja hi ha una paraula negativa no s'escriu l'adverbi ne ('no').

13. Per a indicar direcció de moviment, la paraula que indica el lloc on es va porta la terminació de l'acusatiu.

14. Tota preposició té en esperanto un sentit invariable i ben determinat, que fixa la seva ocupació. No obstant això, quan el sentit que volem expressar no indica amb tota claredat quina preposició hem d'emprar, usarem la preposició je, que no té significat propi. Aquesta regla no danya la claredat, perquè en tals casos, totes les llengües empren qualsevol preposició, sense més norma que el costum. En comptes de je es pot emprar també l'acusatiu, si no crea ambigüitat.

15. Les paraules "estrangeres", o sigui aquelles que la majoria de llengües han tret d'un mateix origen, no sofreixen alteració en passar a l'esperanto, però adopten l'ortografia i les terminacions d'aquesta llengua. No obstant això, de les distintes paraules derivades d'una mateixa arrel, és preferible emprar inalterada solament la paraula fonamental, i formar les altres segons les regles de l'esperanto.

16. Les terminacions -a de l'article i -o del substantiu en singular poden suprimir-se, i substituir-se per un apòstrof.

Apèndix II

Algunes frases útils

Expressions bàsiques

saluton

adiaŭ

ĝis la revido = ĝis revido = ĝis

bonan matenon

bonan tagon

bonan vesperon

bonan nokton

Kiel vi fartas?

bone

bonege = tre bone

malbone

dankon

ne dankinde

bonvolu

mi petas

mi bedaŭras

gratulon

bonvenon

bonan apetiton

Kiu estas via nomo?

Kiel vi nomiĝas?

Kiom vi aĝas?

Ĉu vi parolas Esperante [o Esperanton]?

Mi parolas iomete.

ne tre bone

Kiel oni dirus ĝin Esperante?

Ĉu vi komprenas min?

Bonvolu paroli pli malrapide.

Pardonu; mi miskomprenis.

Tiu vorto/esprimo estas kontraŭfundamenta.

hola

adéu

a reveure

bon dia (al matí)

bon dia (des de migdia fins a la posta de sol)

bon vespre (a la trobada)

bona nit (al comiat)

Com estàs?

bé

molt bé

malament

gràcies

no es mereixen

si us plau

us prego

em sap greu

felicitats

benvingut -uda -uts -udes

bon profit

Qui és el teu nom?

Com noms? = Com et diuen? = Com te dius?

Quants anys tens?

Parles esperanto?

En parlo una miqueta.

no gaire bé

Com es diu això en esperanto?

Em comprens?

Si et plau, parla més a poc a poc.

Perdó; t'he malentès.

Aqueixa paraula/expressió no pertany al bon esperanto.

ju pli da aĉetantoj, des pli alta la prezo
en ordo
vi pravas
certe
kompreneble
nome = tio estas = t.e.
ekskuzu min
kiel sciate
se tion permesas la cirkonstancoj
en realo
kiel oni vidas
kiel oni vidas el ĉio antaŭa
se diri la veron
Tio ne gravas.
Ĉu mi povas helpi vin?
Vi estas tre ĝentila.
laŭ mia opinio
ŝajnas al mi
Kie vi loĝas?
Kion tio signifas?
Bonvolu doni al mi vian telefonnumeron.
Ĉu vi havas multe da laboro?
La paeljo bongustas.
Tiu knabino tre bele dancas.
Ĉu vi ŝatus trinki bieron?
Ĉu vi kredas je la amo je la unua rigardo?
Ĝi estas nekredeble!
Tio estas terure!
karaj geamikoj
kaj laste, sed ne baste,

com més compradors més alt és el preu
 d'acord
 tens raó
 certament
 i tant
 ço és = és a dir
 excuseu-me
 com és sabut
 si les circumstàncies ho permeten
 en realitat
 com es veu
 com es veu de tot l'anterior
 a dir ver
 Això no té importància
 Et puc ajudar?
 Ets molt amable.
 al meu parer
 em pareix = em sembla
 On vius?
 Què vol dir això?
 Em dones el teu número de telèfon?
 Tens gaire feina?
 La paella ha eixit bona.
 Aquella noia balla molt bé.
 Vols prendre una cervesa?
 Creus en l'amor a primera vista?
 És increïble!
 Això és terrible!
 benvolguts amics i benvolgudes amigues
 i en darrer lloc, però no menys important,

Anar i venir

Ĉi-semajnfine mi celas iri al la plaĝo.

Ni ĵus alvenis de la flughaveno.

Kien ni iras?

Kiu estas la vojo por iri al la placo?

Ekskuzu min; mi devas iri al la necesejo.

Aquest cap de setmana tinc pensat d'anar a la platja.

Acabem d'arribar de l'aeroport.

On anem?

Per on puc anar a la plaça?

Excuseu-me; he d'anar a la comuna.

Rètols

Oni parolas Esperanton = Esperanto parolata

Nek milito inter popoloj nek paco inter klasoj

Nek Francio nek Hispanio: Kataluna Landaro

Es parla esperanto.

Ni guerra entre pobles ni pau entre classes

Ni França ni Espanya: Països Catalans

Noves tecnologies

Mi sendos al vi retmesaĝon.

Mi enretigos tion.

program-eraroj, kiuj povas ĝeni

komputilistojn

surtabla komputilo

portebla komputilo = tekkomputilo

aparataro

programaro

videokomuniko

Bonvolu doni al mi vian retadreson.

Via retpoŝto ne funkcias; bonvolu vidi ĉu via reteksto plenas.

retbabiladi

Tuj mi sendos al vi la datumojn retpoŝte per kuna dosiero.

implicite

krei, malfermi, fermi, viŝi dosieron

Mi celis komunikiĝi kun ŝi per Skajpo, sed misfunkcias la vifion; do ni devos uzi la tujmesaĝilon.

Jo t'enviaré un missatge electrònic.

Pujaré això a Internet.

errors de programa que poden ésser moltests per als informàtics

ordinador de sobretaula

ordinador portàtil

maquinari

programari

videoconferència

Si et plau, dóna'm la teva adreça electrònica.

No et funciona el correu electrònic; veges si tens la bústia plena.

xatejar

Ara t'enviaré les dades per correu electrònic amb un fitxer adjunt.

per defecte

crear, obrir, tancar, esborrar un fitxer

Anava a contactar amb ella per Skype, però el wifi falla; haurem d'usar la missatgeria instantània.

La mesura del temps

lundo
mardo
merkredo
ĵaŭdo
vendredo
sabato
dimanĉo
januaro
februaro

marto
aprilo
majo
junio
julio
aŭgusto
septembro
oktobro
novembro
decembro

*La sezonoj de la jaro estas printempo,
somero, aŭtuno kaj vintro.*

antaŭhieraŭ
hieraŭ
hodiaŭ
morgaŭ

postmorgaŭ

*Ni interkonsentis eliri morgaŭ je la sepa horo
vespere.*

je la deka kaj duono

Kioma horo estas?

Je kioma horo?

*venontsemajne = la venontan semajnon = en
la venonta semajno*

*pasintsemajne = la pasintan semajnon = en la
pasinta semajno*

cî-matene

cî-merkrede

cî-semajne

cî-semajnfine

cî-monate

cî-jare

dum la tuta tago = la tutan tagon

dilluns
dimarts
dimecres
dijous
divendres
dissabte
diumenge
gener
febrer

març
abril
maig
juny
juliol
agost
setembre
octubre
novembre
desembre

Les estacions de l'any són primavera, estiu,
tardor i hivern.

després-ahir = abans-d'ahir

ahir

avui

demà

després-demà = demà passat

Vàrem quedar d'eixir demà a les set del vespre.

a dos quarts d'onze

Quina hora és?

A quina hora?

la setmana que ve = la setmana vinent

la setmana passada

aquest matí

aquest dimecres

aquesta setmana

aquest cap de setmana

aquest mes

enguany

(durant) tot lo dia

Lluita

landera asembleo
superreganta ideologio
la regantaj klasoj
ĝenerala striko
klaskonscio
klaskonscia sindikato
klasbatalo
internaciema solidareco
agokampo pri internaciaj rilatoj
patriarka reĝimo
la sekretario pri organizo
la sekretario de tiu organizaĵo
la Kataluna Landaro
Katalunujo = Katalunio
Valencilando
la Princlando
lingva demokratio
lingva imperiismo
kultura koloniado
ĝendarmoj

ĝendarmaro

policano
polico
policejo
policestro
kaŝpolicano
kontraŭtumulita polico
ludi la bonan kaj la malbonan policanon
Iu kamarado ĵus estis arestita. Ĉu vi havas la telefonnumeron de la advokato?
Ni interkonsentis por desegni la porteblan afiŝon morgaŭ je la kvina posttagmezo.
Ni iru koncentrigi antaŭ la banko.
Endas fari pikedon ĉe la pordo de la ŝparkaso.
La kontraŭtumulita polico atakis aktivularon fine de la manifestacio. Ni devas tuj redakti komunikaĵon.
Nu, mi favoras la unuecon de agon, sed tiaj aĉuloj estas pli hispanaj ol la piĉo de Bernarda
La lukto estas la ununura vojo.
Vivu Katalunio libera!
Vivu l' ter'! For la malbonan regadon!

assemblea territorial
ideologia dominant
les classes dominants
vaga general
consciència de classe
sindicat de classe
lluïta de classes
solidaritat internacionalista
àrea de relacions internacionals
patriarcat
el secretari d'organització
el secretari d'aquella organització
els Països Catalans
Catalunya
el País Valencià
el Principat
democràcia lingüística
imperialisme lingüístic
colonització cultural
un guàrdia civil (al sud de l'Albera); un
gendarme (al nord de l'Albera); un carrabiner
(a l'Alguer)
la Guàrdia Civil; la Gendarmeria; els
carrabiners
un policia
la policia
comissaria
cap de policia
policia secreta
policia antiavalots
jugar al policia bo i el policia dolent
Acaben d'arrestar un company. Tens el telèfon
de l'advocat?
Hem quedat a pintar la pancarta demà a les cinc
de la vesprada.
Anem a concentrar-nos davant del banc.
Cal fer un piquet a la porta de la caixa
d'estalvis.
La policia antiavalots ha carregat contra un
grup d'activistes al final de la manifestació.
Hem de fer de seguida un comunicat.
No, si jo estic per la unitat d'acció, però és que
eixos tios són més espanyols que el cony de la
Bernarda.
La lluita és l'únic camí.
Visca Catalunya lliure!
Visca la terra! Muira el mal govern!

Locucions

fari majstran furzon
esti pigra kiel testudo [o kiel bradipo]
plenigi vakuon
anonci prezon por la kapo de iu

Proverbis

Kiu ne likas, tiu elverŝiĝas.
La supra kokino prifekas la malsupran.
Propra opinio ne estas leĝo por alia.
Longa konsidero savas de sufero.
Kiu multe parolas, ne multe faras.
Kritiki estas facile; fari, malfacile.
Sama gento, sama sento.
Propran ĝibon neniu vidas.
Ju cerbo pli prudenta, des lango pli silenta.
Eĉ bagatelo povas servi al celo.
Plej bone ridas, kiu laste ridas.
Kiu fremdan avidas, propran forperdas.
Ne laŭdu la tagon antaŭ vespero.

cagar-la
ésser més gos que un pont
omplir un buit
posar preu al cap d'algu

Qui no suma se n'ix.
La gallina de dalt caga la de baix.
La pròpia opinió no és llei per a altri.
Una llarga reflexió salva de sofriment.
Més val una acció que un sermó.
Criticar és fàcil; fer, difícil.
Un mateix poble, un mateix sentiment.
Cap geperut no es veu el gep.
Pensar abans de parlar és saviesa.
Tota pedra fa paret.
Riurà bé qui riurà darrer.
Qui molt abraça poc estreny.
No diguis blat fins que no sigui al sac i ben lligat.

Vocabulari esperanto-català

Ĉ > Ĉ

A

abelo	abella
abio	avet
aboni	abonar-se
absurda	absurd -a
abunda	abundant
aĉeti	comprar
adiaŭ	adéu
admiri	admirar
admoni	amonestar
adori	adorar
adreso	adreça
aero	aire
afabla	afable
afero	afer
afiŝo	cartell
afranki	frankejar
agi	actuar
agokampo	camp d'acció
agrabla	agradable
aĝo	edat
ajlo	all
ajn	qualsevol
akceli	accelerar
akcidento	accident
akiri	adquirir
akompani	acompanyar
akordo	acord
akra	agut -uda
aktivulo	activista
aktoro	actor
aktuala	actual
akurata	puntual
akuŝi	parir
akvo	aigua
al	a
alia	altre
almenaŭ	almenys
almozo	almoina
alta	alt
alterni	alternar
aludi	al·ludir
alumeto	llumí
ambicio	ambició
amaso	multitud
ami	estimar

amiko	amic
amori	fer l'amor
amplekso	amplària
amuzi	divertir
anaso	ànec
angulo	angle
angulo	cantó
anĝelo	àngel
animo	ànima
ankaŭ	també
ankoraŭ	encara
anonci	anunciar
ansero	oca
anstataŭ	en lloc de
antaŭ	abans
antikva	antic -iga
aparato	aparell
aparta	aïllat -ada; especial
aparteni	pertànyer
apatio	apatia
apenaŭ	quasi no, a penes
aperi	aparèixer
aplaŭdi	aplaudir
apliki	aplicar
apogi	recolzar
apoteko	farmàcia
aprilo	abril
aprobi	aprovar
apud	prop de
apud	al costat
araneo	aranya
aranĝi	arreglar
arbitra	arbitrari -ària
arbo	arbre
ardi	cremar
aresti	arrestar
arĝento	argent
ario	ària
arko	arc
armeo	exèrcit
artiklo	article
arto	art
asekuri	assegurar
assembleo	assemblea
aserti	afirmar
asocio	associació

aspekto	aspecte
aspiri	aspirar
ataki	atacar
atendi	esperar
atenta	atent -a
atesti	testimoniar
atingi	assolir, atènyer
aŭ	o
aŭdi	escoltar
aŭgusto	agost
aŭskulti	escoltar
aŭto	cotxe
aŭto	automòbil
aŭtoritato	autoritat
aŭtuno	tardor
avara	avar -a
avenuo	avinguda
averti	advertir
aviadilo	avió
avida	àvid -a
avo	avi
azeno	ase
azilo	asil

B	
babili	xerrar
baki	fornejat
baldaŭ	prest, aviat, prompte
balai	escombrar
balanci	balancejar
balbuti	balbucejar
balo	ball (saló)
baloti	votar
bani	banyar
bankedo	banquet
banko	banc
bankroto	fallida
bapti	batejar
barakti	resistir-se
barbo	barba
barelo	barril
bari	barrar
bastono	bastó
batali	batallar
bati	pegar
bazo	base
bedaŭri	lamentar, saber greu
bedo	bancal
bela	bell -a
bendo	cinta

beni	beneir
benko	banc (seure)
benzino	benzina
bero	baia
besto	bèstia
bezoni	necessitar
biblioteko	biblioteca
biciklo	bicicleta
biero	cervesa
bifsteko	bistec
bildo	imatge
bileto	bitllet
birdo	ocell
blanka	blanc -a
bleki	bramar
blinda	cec cega
blonda	ros rossa
blovi	bufar
blua	blau blava
blufo	bluf
boato	bot (barca)
bojkoti	boicotejar
boli	bollir
bombo	bomba
bona	bo bona
bordo	vora
boto	bota
botelo	ampolla
bovlo	bol
bovo	bou
brako	braç
branço	branca
brasiko	col
brava	brau brava
bremso	fre
breto	prestatge
briko	maó
brili	brillar
broso	raspall
broŝuro	llibret
brovo	cella
bruli	cremar
bruna	bru bruna
bruo	soroll
brusto	pit
bruto	bèstia
bubo	vaiet
buçi	matar (bestiar)
budo	tenda
bukedo	pom (ramell)

buldozo	bulldozer
bulko	panet
bulo	bola
bulteno	butlletí
burgo	burgès
bušo	boca
butero	mantega
butiko	botiga
butono	botó

C	
cedi	cedir
celo	meta, objectiu
centro	centre
cenzero	censura
cerbo	cervell
certa	cert
cetera	restant
cifero	xifra
cigaredo	cigarreta
cindro	cendra
cirklo	cercle
cirkonstanco	circumstància
cirkuli	circular
citi	citar
civila	civil

Ĉ	
ĉagreni	disgustar
ĉambro	cambra (habitació)
ĉapelo	barret
ĉapitro	capítol
ĉapo	gorra
ĉar	car (puix)
ĉarma	encisador -a
ĉaro	carro
ĉasi	caçar
ĉasta	cast -a
ĉe	en, a casa de, a ca
ĉefo	cap (director)
ĉeko	xec
ĉemizo	camisa
ĉeno	cadena
ĉerizo	cirera
ĉerpi	pouar
ĉesi	cessar
ĉevalo	cavall
ĉi	ací prop
ĉia	cada mena de
ĉial	per totes raons

ĉiam	sempre
ĉie	arreu
ĉiel	de totes maneres
ĉielo	cel
ĉies	de tots
ĉifi	rebregar
ĉio	tot
ĉiom	tota quantitat
ĉirkaŭ	al voltant
ĉiu	cadascú
ĉokolado	xocolata
ĉu	si (interrogatiu)

D	
da	de (quantitat)
damaĝi	perjudicar
danci	dansar
danki	agrair
danĝero	perill
dato	data
daŭri	durar
de	de, des de
debato	debat
deca	decent
decembro	desembre
decidi	decidir
dediĉi	dedicar
defendi	defensar
deĵori	estar de servei
deklari	declarar
deklivo	declivi
dekstra	dret -a
delegi	delegar
delikata	delicat -ada
demandi	preguntar
demokrato	demòcrata
densa	dens -a
dento	dent
dependi	dependre
deponi	dipositar
des... pli	tant... més
desegni	dibuixar
deserto	postres
destini	destinar
detalo	detall
detrui	destruir
devi	deure
dezerto	desert
deziri	desitjar
diablo	diable

difekti	espatllar
diferenco	diferència
difini	definir
digesti	digerir
dika	gruixut -uda
diligenta	diligent
dimanço	diumenge
dio	déu
direkto	direcció
diri	dir
disko	disc
diskuti	discutir
disponi	disposar
disputi	disputar
distanco	distància
distri	distraure
diveni	endevinar
diversa	divers -a
dividi	dividir
dizerti	dissertar
do	doncs
dogano	duana
dogmo	dogma
doktoro	doctor
dolĉa	dolç
doloro	dolor
domaĝo	greu, llàstima
domo	casa
donaci	regalar
doni	donar
dormi	dormir
dorso	esquena
drato	filferro
drinki	beure massa
droni	ofegar-se
dubi	dubtar
dum	durant
dungi	contractar

E

ebeno	pla
eble	possible
ebria	embriac -aga
eĉ	fins i tot
eduki	educar
edzo	marit
efektiva	efectiu
efika	eficaç
egala	igual
ekonomio	economia

eksciti	excitar
ekskurso	excursió
ekspluato	explotació
ekspozicio	exposició
ekster	fora de
ekzakta	exacte -a
ekzameni	examinar
ekzemplo	exemple
ekzerco	exercici
ekzisti	existir
el	de (origen)
elekti	elegir
elektro	electricitat
embaraso	embaràs
emerita	jubilat -ada
en	en (dins)
energio	energia
enigmo	enigma
entrepreni	emprendre
enui	avorrir-se
envii	envejar
epoko	època
erari	errar
escepti	exceptuar
esenco	essència
esperi	esperar (desitjar)
esplori	explorar
esprimi	expressar
esti	ésser, estar
estimi	apreciar
estingi	apagar
etaĝo	pis, planta
etendi	estendre
eterna	etern
etoso	ambient
evento	esdeveniment
eventuala	eventual
evidenta	evident
eviti	evitar

F

fabelo	faula
facila	fàcil
fadeno	fil
fajro	foc
fako	especialitat
fakturo	factura
fakultato	facultat
falĉi	segar
faldi	plegar

fali caure
falsi falsificar
familio familia
famo fama
fanatika fanàtic -a
fandi fondre
fanfaroni fanfarronejar
fari fer
fariĝi fer-se
farmi arrendar terres
farmo granja
farti estar (de salut)
faruno farina
fasti dejunar
faŝismo feixisme
febros febre
februaro febrer
feki defecar
feliĉa feliç
femuro cuixa
fendi esquerdar
fenestro finestra
ferio festiu (dia)
fero ferro
fermi tancar
fervoro fervor
festi celebrar
fianĉo promès
fiasko fracàs
fidela fidel
fidu fiar-se
fiera orgullós -osa
fiksi fixar
filmo film
filo fill
finger dit
fini acabar
firma ferm -a
fiŝo peix
flago bandera
flamo flama
flanko costat
flari flairar
flati adular
flava groc groga
flegi cuidar malalts
flekxi flectir
fliki apedaçar
flirti flirtejar
floro flor

flugi volar
flui fluir
flustri xiuxiuejar
foiro fira
fojo vegada
folio fulla
fondi fundar
fonto font
for lluny
forgesi oblidar
forko forqueta
forno forn
forta fort -a
fortika robust -a
fosi cavar
fosto pal
foti fotografar
frakasi trencar
frandi llaminejar
franko franc
frapi picar
frato germà
fraŭlo solter, fadri
fremda estranger -a
freneza boig boja, foll -a
freŝa fresc -a
fromaĝo formatge
frosto gelada
froti fregar
frotpurigi torcar
frue dejorn, enjorn, d'hora
frukto fruit
frunto front
fulmo llamp
fumo fum
fundo fons
funebro dol
fungo bolet
funkcii funcionar
funto lliura
furioza furiós -osa
fuŝi malmetre
futo peu (mesura)

G
gaja content
gajni guanyar
ganto guant
gardi guardar
gas gas

gasto	hoste	hejti	escalfar
gazeto	periòdic	hela	clar -a
genuo	genoll	helpi	ajudar
glacio	gel, glaç	herbo	herba
gladi	planxar	heredi	heretar
glata	llis -a	heziti	dubtar
glaso	got	hierau	ahir
glavo	glavi, espasa	hipokrita	hipòcrita
gliti	relliscar	historio	història
glori	glorificar	ho	oh!
glui	enganxar	hodiau	avui
gorĝo	gorja	homo	ésser humà
grajno	gra	honesta	honest -a
grado	grau	honoro	honor
granda	gran	honti	avergonyir-se
graso	greix	horloĝo	rellotge
gratuli	felicitar	horo	hora
grava	important	hospitalo	hospital
greno	gra, cereal	hotelo	hotel
grimpi	enfil·lar-se	humila	humil
griza	gris -a	hundo	gos
grumbli	rondinar		
grundo	sòl, terra, paviment	Ĥ	
grupo	grup	ĥaoso	caos
gusto	gust	ĥemio	química
guto	gota	ĥimero	quimera
gvidi	guiar	ĥirurgio	cirurgia
		ĥolero	còlera (malaltia)
		ĥoro	cor (de cant)
Ĝ			
ĝardeno	jardí	I	
ĝemi	gemecar	ia	alguna mena de
ĝenerala	general	iam	mai
ĝeni	molestar	ial	per alguna raó
ĝentila	cortès -esa	ie	en algun lloc
ĝis	fins a	iel	d'alguna manera
ĝoji	estar joiós -osa	ies	d'algú
ĝui	gaudir	ideo	idea
ĝusta	exacte -a	ideala	ideal
		ignori	ignorar
H		imagi	imaginar
ha	ah!	imiti	imitar
hajlo	calamarsa	impeto	ímpetu
haki	destralejar	imposto	impost
halti	aturar-se	impresi	impressionar
haro	cabell	inciti	incitar
haŭto	pell	indigno	indignació
haveno	port	industrio	indústria
havi	tenir	infano	infant, nen, criatura
hazardo	atzar	infekti	infectar
hejmo	llar		

infero	infern
influo	influència
informo	informe
inĝeniero	enginyer
iniciati	iniciar
inklino	inclinació
inko	tinta
insekto	insecte
insigno	insígnia
insisti	insistir
instigi	instigar
instrui	instruir
insulo	illa
insulti	insultar
inteligenta	intelligent
intenco	intenció
inter	entre
intereso	interès
interna	intern -a
interpreti	interpretar
invadi	invadir
inviti	invitar
io	quelcom
iom	una mica
iri	anar
iu	algú
J	
ja	veritablement
jam	ja
jaro	any
je	a, en (no en l'espai)
jen	heus ací
jes	sí
ju (pli)... des (pli)	com (més)... tant (més)
juĝi	jutjar
juna	jove
jupo	faldilla
justa	just -a

ĵ	
ĵaluza	gelós -osa
ĵaŭdo	dijous
ĵazo	jazz
ĵeti	llançar
ĵus	tot just, adés, suara

K

kaĉo	sopetes
kadro	marc
kafo	café
kaĝo	gàbia
kaj	i
kajero	quadern
kajo	andana
kaldrono	caldera
kalendaro	calendari
kalkuli	calcular
kalsono	calçotets
kalumnii	calumniar
kamarado	camarada
kampo	camp
kandelo	candela
kanti	cantar
kanzono	cançó
kapabla	capaç
kapo	cap
kapti	capturar
kara	apreciat -ada
karbo	carbó
karesi	acaronar
karno	carn
karto	targeta
kasedo	casset
kaserolo	casserola
kaŝi	amagar
kateno	cadena
kato	gat
kaŭĉuko	cautxú
kaŭzo	causa
kavo	cavitat
kazo	cas
ke	que
kelka	qualque
kelkaj	alguns -es
kelo	celler
kemio	química
kerno	nucli, pinyol
kesto	capsa
kia	quin -a
kial	per què
kiam	quan
kie	on
kiel	com
kies	de qui
kilogramo	quilogram
kilometro	quilòmetre
kino	cinema

kio	què	konscia	conscient
kiom	quant	konscienco	consciència
kiso	petó	konsenti	consentir
kiu	qui	konservi	conservar
klaĉi	xafardejar	konsideri	considerar
klara	clar -a	konsili	aconsellar
klaso	classe	konsisti	consistir
klera	instruït -ida	konsoli	consolar
klini	inclinat	konstanta	constant
klopodi	procurar	konstati	constatar
klubo	club	konsterni	consternar
knabo	xicot	konstrui	construir
koko	gall	kontakto	contacte
kokoso	anca	kontenta	content -a
kolbaso	botifarra	kontesti	discutir
kolekti	aplegar	kontraŭ	contra
kolektivigi	collectivitzar	kontroli	controlar
koleri	enfadar-se	konveni	convenir
kolo	coll	konvinki	convèncer
keloro	color	kooperala	cooperativa
kombi	pentinar	kopii	copiar
komenci	començar	korbo	cistell
komerco	comerç	korekti	corregir
komforto	confort	korespondi	correspondre
komitato	comité	koro	cor
komisio	comissió	korpo	cos
kompari	comparar	korto	pati
kompato	compassió	kosti	costar
komplezi	complaure	kostumo	vestit
kompliki	complicar	kotizi	cotitzar
kompreni	comprendre	koverto	sobre (de carta)
komuna	comú -una	kovri	cobrir
komunikaĵo	comunicat	kraĉi	escopir
komuniki	comunicar	krado	reixa
koncerni	concernir	krajono	llapis
kondamni	condemnar	krampo	ganxo
kondiĉo	condició	krano	aixeta
konduki	conduir	kredi	creure
kondukti	comportar-se	krei	crear
konfesi	confessar	kremo	crema
konfidi	confiar	krepusko	capvespre
konfirmi	confirmar	kreski	créixer
konfiski	confiscar	kreto	guix
konforma	conforme	krevi	esclatar
konfuzi	confondre	krii	cridar
kongreso	congrés	krimo	crim
koni	conèixer	kripla	mutilat -ada
konjekti	conjecturar	kritiki	criticar
konkludi	concloure	kroĉi	enganxar
konkreta	concret	krom	a més; sinó

kruco	creu
kruĉo	càntir
kruda	cru crua, tosc -a
kruela	cruel
kruro	cama
kruta	pendent
k.t.p.	etc.
kudri	cosir
kuglo	bala
kuiri	cuinar
kuko	pastís
kulero	cullera
kulpa	culpable
kulturo	cultura
kun	amb
kune	juntament
kunordigi	coordinar
kunordiganto	coordinador (persona)
kunordigantaro	coordinadora (grup)
kupono	cupó
kuraĝa	valent -a
kuraci	curar
kuri	córrer
kurso	curs
kurteno	cortina
kuŝi	jaure
kutimi	acostumar
kuvo	cubell
kuzo	cosí
kvadrato	quadrat
kvalito	qualitat
kvankam	encara que
kvanto	quantitat
kvartalo	barri
kvazaŭ	com si
kviet	quiet -a

L

la	el, la, els, les
labori	treballar
laborkampo	àrea de treball
laca	cansat -ada
lado	llauna
lago	llac
lakto	llet
lama	coix -a
lampo	llàntia
lano	llana
lando	país
lango	llengua (boca)

larĝa	ample -a
larmo	llàgrima
lasi	deixar
lasta	darrer
laŭ	segons
laŭdi	lloar, elogiar
laŭte	en veu alta
lavi	llavar, rentar
leciono	lliçó
ledo	cuir
legi	llegir
legomo	llegum
leĝo	lleí
lerni	aprendre
lerta	hàbil
letero	carta
levi	aixecar, alçar
libera	lliure
libro	llibre
ligi	lligar
ligno	fusta
limo	limit
lingvo	llengua (idioma)
linio	línia
lipo	llavi
listo	llista
literaturo	literatura
litero	lletra
lito	llit
liveri	lliurar
logi	atraure
loĝi	residir
loko	lloc
longa	llarg
lui	llogar
ludi	jugar
lukti	lluitar
luli	bressolar
lumo	llum
lundo	dilluns
luno	lluna
luti	soldar

M

magazeno	magatzem
maizo	morenc, dacsa
majo	maig
makulo	taca
malgraŭ	malgrat
malica	maliciós -osa

malpli	menys
malplimulto	minoria
mamo	mamella
manĝi	menjar
maniero	manera
manifestacio	manifestació
manifesto	manifest
maniko	mànega
manki	mancar
mano	mà
marĉo	bassa
mardo	dimarts
marki	marcar
maro	mar
marŝi	caminar
martelo	martell
marto	març
masoni	fer cases
mastro	amo
maŝino	màquina
mateno	matí
materiale	material
materio	matèria
matura	madur
meblo	moble
medio	medi
mediti	meditar
megafono	megàfon
meĥaniko	mecànica
mem	si mateix
membro	membre
memori	recordar
mencii	esmentar
mendi	demanar
mensogi	mentir
menstrui	menstruar
menuo	menú
meriti	merèixer
merkredo	dimecres
metalo	metall
meti	collocar
metio	ofici
metodo	mètode
metro	metre
mezo	mig (punt mitjà)
mezuri	mesurar
mielo	mel
mieno	cara
migri	migrar
miksi	barrejar

milda	suau
milito	guerra
minaci	amençar
minus	menys (-)
miri	admirar-se
mizero	misèria
modera	moderat -ada
moderna	modern
moki	burlar-se
mola	tou tova
momento	moment
monato	mes
mondo	món
mono	diner
monotona	monòton -a
monto	mont
montri	mostrar
mordi	mossegar
morgaŭ	demà
moro	costum popular
morti	morir
moto	lema, mot
motoro	motor
movi	moure
mueli	moldre
muĝi	mugir
multaj	molts -es
murdi	assassinar
muro	paret
muskolo	múscul
muso	ratolí
muŝo	mosca
muta	mut muda
muzeo	museu
muziko	música

N	
naĝi	nadar, nedar
naiva	ingenu -ètua
najbaro	veí
najlo	clau (de clavar)
naski	parir
naturo	naturalesa
naŭzi	fer ois
nazo	nas
ne	no
nebulo	boira
necesa	necessari -ària
negoco	negoci
neĝo	neu

nek	ni
nenia	cap mena de
nenial	per cap raó
neniam	mai
nenie	enlloc
neniel	de ningú
nenies	de cap manera
nenio	res
neniom	gens
neniu	ningú
nepo	nét
nepra	inevitable
nervo	nervi
nesto	niu
neta	net -a
neŭtrala	neutral
nevo	nebot
nigra	negre -a
nito	rebló
nivelo	nivell
nobla	noble
nodo	nus
nokto	nit
nomo	nom
nombri	nomenar
nordo	nord
normala	normal
noti	anotar
nova	nou nova
nu	doncs bé
nubo	núvol
nuda	nus
nukso	nou (fruit)
nulo	zero
numero	número
nun	ara
nur	només, solament
nutri	alimentar

O

obei	obeir
objekto	objecte
observi	observar
obstina	obstinat -ada
odoro	olor
ofendi	ofendre
oferi	oferir
ofico	ofici
ofte	sovint
okazi	ocórrer

okcidento	oest, occident
oktobro	octubre
okulo	ull
okupi	ocupar
ol	que
oleo	oli
ombrelo	ombrella
ombro	ombra
ondo	ona
onklo	oncle
opinii	opinar
oportuna	oportú -una
orangô	taronja
ordinara	ordinari -ària
ordo	ordre (harmonia)
ordono	ordre (manament)
orelo	orella
orfo	orfe
organizaĵo	organització (societat)
organizi	organitzar
organizo	organització (ordre)
oriento	est, orient
originala	original
origino	origen
ornami	adornar
oro	or
oscedi	badallar
osto	os
ovo	ou

P

pacienco	paciència
paco	pau
pafi	disparar
pagi	pagar
paĝo	pàgina
pajlo	palla
paki	empaquetar
pala	pàl·lid -a
palpebro	parpella
palpi	palpar
paneo	averia
pano	pa
pantalono	pantalons
pantoflo	sabatilla
papago	papagai
papero	paper
papilio	papallona
papo	papa
pardoni	perdonar

parenco	parent	pinto	punta, cim
parko	parc	pioço	aixada
parkere	de memòria	pipa	pipa
paro	parell, parella	piro	pebre
paroli	parlar	piro	pera
partio	partit	pizo	pèsol
parto	partit	placo	plaça
pasi	passar	plaçi	plaire
pasio	passió	plado	plat (aliment)
pasko	pasqua	plafono	sostre
pasporto	passaport	planko	sòl, paviment
pastro	capellà	plano	plànol
paši	caminar a pas	planti	plantar
patro	pare	plasto	plàstic
paŭsi	calcar	plata	pla plana(horitzontal)
paŭti	fer morros	plej	més (superlatiu)
paŭzo	pausa	plena	ple plena
peco	tros, bocí	plendi	queixar-se
pejzaĝo	paisatge	plezuro	plaer
peki	pecar	pli	més (comparatiu)
pele	acuitar; encalçar	plimulto	majoria
pendi	penjar	plori	plorar
penetri	penetrar	plu	més (duració)
peni	esforçar	plugi	llaurar
pensi	pensar	plumbo	plom
pensio	pensió, renda	plumo	ploma
penti	penedir-se	pluraj	diversos
pentri	pintar	plus	més (addició)
per	per mitjà de	pluvo	pluja
perdi	perdre	po	a raó de
perei	morir	poemo	poema
perfekta	perfecte -a	poento	punt (joc)
perfidi	traïr	poezio	poesia
periodo	període	politiko	política
permesi	permetre	polvo	pols
persekuti	perseguir	pomo	poma
persisti	persistir	ponto	pont
persono	persona	popolo	poble
persvadi	persuadir	populara	popular
pesi	pesar	por	per a (objectiu)
peti	pregar	pordo	porta
pezi	ésser pesant	porko	porc
pia	pietós -osa	porti	portar
piedo	peu	posedi	posseir
pikedo	piquet	post	després
piki	picar	postuli	exigir
pilko	pilota	poŝo	butxaca
pilolo	píndola	poŝto	correu
pinçi	pessigar	potenco	potència, poder
pinglo	agulla de cap	poto	pot, olla

povi	poder
praktiki	practicar
pravi	tenir raó
precipe	principalment
preciza	precís -isa
preferi	preferir
preĝi	pregar
prelego	conferència
premi	prémer, pressionar
preni	prendre
prepari	preparar
presi	imprimir
preskaŭ	quasi, gairebé
preta	prest -a
pretendi	pretendre
preter	més enllà de
prezenti	presentar
prezidi	presidir
prezo	preu
pri	sobre
principo	principi
printempo	primavera
pro	a causa de
problemo	problema
proceso	procés
produkti	produir
profesio	professió
profesoro	professor
profito	profit, benefici
profunda	profund -a
programo	programa
progresi	progressar
projekto	projecte
prokrasti	ajornar, retardar
proksima	pròxim -a
promeni	passejar
promesi	prometre
prononci	pronunciar
propra	propi pròpia
prosperi	prosperar
protekti	protegir
protesti	protestar
provi	provar
provizora	provisional
provizi	proveir
prudenta	prudent
prunti	deixar
pruvi	provar
publika	públic -a
pugno	puny

pulmo	pulmó
pulovero	jersei
pulvo	pólvora
puni	castigar
punkto	punt
pupo	nina
pura	net, pur
puŝi	empènyer, espentar
puto	pou
putri	podrir-se

R	
rabi	robar
racio	raó
radio	ràdio
radiko	arrel
rado	roda
rajdi	cavalcar
rajto	dret
raketo	coet
rakonti	contar
rampi	arrossegar-se
rando	vora
rango	rang
rapida	ràpid -a
raporto	reportatge
raso	raça
raspi	raspar
reaktoro	reactor
reala	real
reciproka	recíproc -a
redakti	redactar
refuti	refutar
regi	regir, governar
regiono	regió
registri	registrar
regno	regne
regulo	regla
reĝo	rei
reklamo	anunci
rekomendi	recomanar
rekompenci	recompensar
rekta	directe
relo	rail
religio	religió
remi	remar
rendevuo	cita
renkonti	trobar algú
reno	ronyó
renversi	capgirar

respekto	respekte
respondi	respondre
respubliko	república
resti	romandre
reto	xarxa
revi	somniar
revuo	revista
rezervi	reservar
rezigni	renunciar
rezisti	resistir
rezoni	raonar
rezulti	resultar
ribeli	revoltar-se
ricevi	rebre
riĉa	ric -a
ridi	riure
rifuĝi	refugiar-se
rifuĝinto	refugiat -ada
rifuzi	refusar
rigardi	mirar
rigida	rígid -a
rigora	rigorós -osa
rikolti	collir
rilati	relacionar-se
rimarki	remarcar
rimedo	mitjà
ripari	reparar
ripeti	repetir
ripozi	reposar
riproĉi	retraure, reprotxar
riski	arriscar
rivero	riu
rizo	arròs
robo	vestit
roko	roca
rolo	rol, paper
romano	novella
rompi	trencar, rompre
ronda	rodona
rosti	rostir
rozo	rosa
rubando	cinta
rubo	runa
rubriko	rúbrica
ruĝa	roig roja, vermell -a
ruli	rodar
ruza	astut -a

S

sabato	dissabte
---------------	----------

sablo	sorra arena
sago	sageta, fletxa
sagà	sensat -a
sako	sac
salajro	salari
salo	sal
salono	saló
salti	saltar
saluti	saludar
sama	mateix -a
sana	sa sana
sango	sang
sankta	sant -a
sapo	sabó
sati	estar tip, fart
saŭco	salsa
savi	salvar
scienco	ciència
se	si
sed	però, sinó
segi	serrar
seĝo	cadira
seka	sec -a
sekreta	secret -a
sekretario	secretari
sekso	sexe
sekundo	segon (temps)
sekura	segur -a
sekvi	seguir
semajno	setmana
semi	sembrar
sen	sense
senco	sentit
sendi	enviar
senti	sentir
serĉi	buscar
serena	serè serena
serio	sèrie
serioza	seriós -osa
serpento	serp
seruro	pany
servi	servir
severa	sever -a
sezono	estació de l'any
sidi	seure
signalo	senyal
signifi	significar
signo	signe
silabo	síl·laba
silenti	callar

silko	seda
simio	simi
simila	similar
simpatio	simpatia
simpla	simple
sincera	sincer -a
sindikato	sindicat
singulto	singlot
sinjoro	senyor
sistemo	sistema
sitelo	galleda, poal
situacio	situació
skatolo	capsa
skemo	esquema
skio	esquí
skizi	esbossar
sklavo	esclau
skrap	gratar
skribi	escriure
skui	sacsejar
slango	argot
slipo	fitxa
sobra	sobri sòbria
societo	societat
soifi	tenir set
sojlo	llindar
sola	sol -a (soledat)
soldato	soldat
solena	solemne
solidara	solidari -ària
solvi	resoldre
somero	estiu
sonĝo	somni
soni	sonar
sonora	sonor -a
sopiri	sospirar
sorĉi	encisar
sorto	sort
sovaĝa	salvatge
spaco	espai
speciala	especial
specimeno	mostra
speco	espècie
spiegulo	mirall
spektaklo	espectacle
spermo	esperma
sperta	expert -a
spezo	operació (diners)
spico	espècia
spinaco	espinac

spino	espinada
spiri	respirar
spirito	esperit
spite	malgrat
sporto	esport
sprita	enginyós
spuro	indici
stacio	estació
stadio	estadi
stagni	estancar
stalo	estable
stelo	estel, estrella
sterko	fem
sterni	estendre
stomako	estómac
stranga	estrany -a
strato	carrer
streĉi	estirar
streko	ratlla
striko	vaga
studento	estudiant
studi	estudiar
stulta	estúpid -a
sub	sota
subite	sobtadament
suĉi	xuclar
sudo	sud
suferi	sofrir
sufiĉa	suficient
sufoki	ofegar
sugesti	suggerir
sukcesi	reeixir
sukero	sucre
sulko	solc
suno	sol (astre)
super	per damunt
supera	superior
supo	sopa
supozi	suposar
supre	a dalt
sur	sobre
surda	sord -a
surprizi	sorprendre
suspekti	sospitar
svarmi	puflular
sveni	desmaiar-se
svingi	brandar

Ŝ

ŝafo

ovella

ŝajni	semblar	tapiŝo	catifa, estora
ŝanceli	oscil·lar	tasko	tasca
ŝanco	sort	taso	tassa
ŝanĝi	canviar	taŭgi	ésser útil, apropiat
ŝarĝi	carregar	teatro	teatre
ŝati	apreciar	teda	avorrit -ida, ensopit
ŝelo	escorça	tegmento	teulada
ŝerci	bromejar	teĥniko/tekniko	tècnica
ŝipo	vaixell	teksto	text
ŝiri	estripar	telefono	telèfon
ŝirmi	abrigar	telero	plat (recipient)
ŝlosi	tancar	televido	televisió
ŝmiri	untar	temo	tema
ŝnuro	corda	tendo	tenda (camp)
ŝoforo	xòfer	teni	sostenir
ŝoki	xocar, escandalitzar	tenti	temptar
ŝoveli	recollir amb pala	teo	te (infusió)
ŝovi	fer lliscar	teorio	teoria
ŝpari	estalviar	tereno	terreny
ŝpruci	brollar	terno	esternut
ŝranko	armari	tero	terra
ŝraŭbo	cargol, vis	teruro	terror
ŝtalo	acer	tial	per això
ŝtato	estat	tiam	llavors
ŝteli	robar	tie	allà
ŝtofo	tela	tie ĉi	ací
ŝtono	pedra	tiel	així
ŝtopi	tapar	ties	d'aquell
ŝtrumpo	mitja (de vestir)	tikli	peŝsigollejar
ŝtupo	graó	timi	témer
ŝuldi	deure	tio	allò
ŝultro	espatlla	tio ĉi	açò, això
ŝuti	vessar	tiom	tant
ŝuo	sabata	tiri	estirar
ŝvebi	surar	toleri	tolerar
ŝveli	inflar-se	tolo	tela
ŝviti	suar	tomato	tomàquet, tomaca
T		tombo	tomba
tabako	tabac	tondi	tallar amb tisores
tabelo	taula (calcular)	tondro	tro
tablo	taula (moble)	torĉo	torxa
tabulo	tauló	tra	a través de
tago	dia	trabo	biga
tajdo	marea	tradicio	tradicció
tajloro	sastre	traduki	traduir
tajpi	mecanografiar	trafi	encertar; tocar (sort)
taksi	taxar	trajto	tret caracteristic
talio	cintura	trakti	tractar
tamen	tanmateix	tranĉi	tallar
		trankvila	tranquil -i·lla

trans	a l'altra banda de
tre	molt
tremi	tremolar
treni	arrossegar
triki	fer ganxet
trinki	beure
tritiko	blat
tro	massa
trompi	enganyar
trotuaro	vorera
trovi	trobar
trudi	imposar
trunko	tronc
truo	forat
tualetto	excusat, <i>toilette</i>
tubo	tub
tuj	de seguida, adés
tuko	peça de roba
tunelo	túnel
turismo	turisme
turisto	turista
turo	torre
turni	girar
tusi	tossir
tuși	tocar
tuta	total

U

ulcero	úlcer
ungo	ungla
universal	universal
universitato	universitat
universo	univers
urbo	ciutat
urini	orinar
urğa	urgent
utila	útil
uzi	usar

V

vagi	vagar
vagono	vagó
valida	vàlid -a
valizo	maleta
valo	vall
valoro	valor
vana	va vana
vando	envà
vango	galta
vaporo	vapor

varbi	reclutar
varma	calent -a
varo	mercaderia
varti	cuidar infants
vasta	vast -a
vazo	gerra, vas
ve!	ai!
veki	despertar
velki	pansir-se
veluro	vellut
vendi	vendre
vendredo	divendres
veneno	verí
venĝi	venjar
veni	venir
venki	vèncer
vento	vent
ventro	ventre
vera	veritable
verda	verd
verki	compondre (escriure)
vermo	cuc
verŝi	abocar
vespero	vespre
vesti	vestir
vetero	temps atmosfèric
veti	apostar
veturi	anar en vehicle
viando	carn
vico	rengle, torn
vidi	veure
vidvo	vidu
vigla	actiu
viktimo	víctima
vilaĝo	poble
vino	vi
vintro	hivern
vipo	fuet
viro	home (mascle)
virto	virtut
viŝi	torcar
vitro	vidre
vivi	viure
vizaĝo	cara
viziti	visitar
vizo	visat
voĉo	veu
vojaĝi	viatjar
vojo	camí
voki	cridar

voli
volonte
volupto
volvi
vomi
vorto
vosto
vulkano
vundi

voler
de bona gana
voluptuositat
embolicar
vomitar
paraula
cua
volcà
ferir

Z
zebro
zipo
zodiaco
zono
zorgi
zumi

zebra
cremallera
zodiac
cinturó
tenir cura de
brunzir

Vocabulari català-esperanto

ç > ĉ

A

a	al
apreciar	estimi
a causa de	pro
a dalt	supre
a l'altre costat	trans
a raó de	po
a través de	tra
abans	antaŭ
abella	abelo
abocar	verŝi
abonar-se	aboni
abrigar	ŝirmi
abril	aprilo
absurd -a	absurda
acabar	fini
acaronar	karesi
accelerar	akceli
accident	akcidento
acer	ŝtalo
ací	tie ĉi
ací prop	ĉi
açò, això	tio ĉi
acompanyar	akompani
aconsellar	konsili
acord	akordo
acostumar	kutimi
actiu -iva	vigla
activista	aktivulo
actor	aktoro
actual	aktuala
actuar	agi
acuitar	peli
adés	ĵus; tuj
adés... adés	cû... ĉu
adéu	adiaŭ
admirar	miri, admir
adorar	adori
adornar	ornami
adquirir	akiri
adreça	adreso
adular	flati
advertir	averti
afable	afabla
afer	afero

afirmar	aserti
agost	aŭgusto
agradable	agrabla
agrair	danki
agulla de cap	pinglo
agut	akra
ah!	ha
ahir	hieraaŭ
ai!	ve!
aigua	akvo
aire	aero
aixada	pioĉo
aixecar	levi
aixeta	kran
així	tiel
ajornar	prokrasti
ajudar	helpi
al costat de	apud
al voltant de	ĉirkaŭ
algú	iu
alguns -es	kelkaj
alimentar	nutri
all	ajlo
allà	tie
allò	tio
almenys	almenaŭ
almoina	almozo
alt	alta
alternar	alterni
altre	alia
aludir	aludi
amagar	kaŝi
amb	kun; per
ambdós ambdues	ambaŭ
ambició	ambicio
ambient	etoso
amenazar	minaci
amic -iga	amiko
amo	mastro
amonestar	admoni
amplària	amplekso
ample -a	larĝa
ampolla	botelo
anar	iri
anar en vehicle	veturi
anca	kokoso
andana	kajo
ànec	anaso

àngel	anĝelo	atent -a	atenta
angle	angulo	atènyer	atingi
ànima	animo	atraure	logi
anotar	noti	aturar-se	halti
antic -iga	antikva	atzar	hazardo
anunci	reklamo	automòbil	aŭto
anunciar	anonci	autoritat	aŭtoritato
any	jaro	avar -a	avara
apagar	estingi	avergonyir-se	honti
aparèixer	aperi	avaría	paneo
aparell	aparato	avet	abio
apatia	apatio	avi	avo
apedaçar	fliki	àvid -a	avida
aplaudir	aplaŭdi	avinguda	avenuo
aplicar	apliki	avió	aviadilo
apostar	veti	avorrit -ida	teda
apreciar	ŝati	avorrir-se	enui
apreciat -ada	kara	avui	hodiaŭ
aprendre	lerni		
aprovar	aprobi	B	
ara	nun	baia	bero
aranya	araneo	beneir	beni
arbitrari -ària	arbitra	badallar	oscedi
arbre	arbo	bala	kuglo
arc	arko	balancejar	balanci
argent	arĝento	balbucejar	balbuti
argot	slango	ball (saló)	balo
ària	ario	banc (de diners)	banko
armari	ŝranko	banc (de seure)	benko
arreglar	aranĝi	bancal	bedo
arrel	radiko	bandera	flago
arrendar (terres)	farmi	banquet	bankedo
arrestar	aresti	banyar	bani
arreu	ĉie	barba	barbo
arriscar	riski	barrar	bari
arròs	rizo	barrejar	miksi
arrossegat	treni	barret	ĉapelo
arrossegat-se	rampi	barri	kvartalo
art	arto	barril	barelo
article	artiklo	base	bazo
ase	azeno	bastó	bastono
asil	azilo	batallar	batali
aspecte	aspekto	batejar	bapti
aspirar	aspiri	bell -a	bela
assassinar	murdi	benzina	benzino
assegurat	asekuri	bèstia	besto
associació	asocio	bèstia	bruto
assolir	atingi	beure	trinki
astut -a	ruza	beure massa	drinki
atacar	ataki	biblioteca	biblioteko

bicicleta	biciklo
biga	trabo
bistec	bifstekoj
bitllet	bileto
blanc -a	blanka
blat	tritiko
blau blava	blua
bluf	blufo
bo	bona
boca	buŝo
boicotejar	bojkoti
boig boja	freneza
boira	nebulo
bol	bovlo
bola	bulo
bolet	fungo
bollir	boli
bomba	bombo
bot (barca)	boato
bota	boto
botifarra	kolbaso
botiga	butiko
botó	butono
bou	bovo
braç	brako
bramar	bleki
branca	branĉo
brandar	svingi
brau brava	brava
bressolar	luli
brillar	brili
brollar	ŝpruci
bromejar	ŝerci
bru bruna	bruna
brunzir	zumi
bufar	blovi
bulldozer	buldozo
burgès	burgō
burlar-se	moki
buscar	serĉi
butlletí	bulteno
butxaca	poŝo

C

caçar	ĉasi
cabell	haro
cabra	kaprino
cada mena de	ĉia
cadascú	ĉiu
cadena	ĉeno

cadena	kateno
cadira	seĝo
café	kafo
calamarsa	hajlo
calcar	paŭsi
calçotets	kalsono
calcular	kalkuli
caldera	kaldrono
calendari	kalendaro
calent -a	varma
callar	silenti
calumniar	kalumnii
cama	kruro
camarada	kamarado
cambra (habitació)	ĉambro
camí	vojo
caminar	marŝi
caminar a pas	paŝi
camisa	ĉemizo
camp	kampo
cançó	kanzono
candela	kandelo
cansat -ada	laca
cantar	kanti
càntir	kruĉo
canviar	ŝanĝi
caos	ĥaoso
cap mena de	nenia
cap (director)	ĉefo
capaç	kapabla
cap	kapo
capellà	pastro
capgirar	renversi
capítol	ĉapitro
caixa	kesto
caixa d'estalvis	ŝparkaso
capsa	skatolo
capturar	kapti
capvespre	krepusko
car (puix)	ĉar
cara (part del cap)	vizaĝo
cara (expressió)	mieno
carbó	karbo
cargol (vis)	ŝraŭbo
carn (del cos)	karno
carn (aliment)	viando
carrer	strato
carro	ĉaro
carta	letero
cartell	afiŝo

cas	kazo	coet	raketo
casa	domo	coix -a	lama
casset	kasedo	col	brasiko
casserola	kaserolo	colleccionar	kolekti
cast -a	ĉasta	collectivisme	kolektivismo
castigar	puni	colHocar	meti
catifa	tapiŝo	coll	kolo
caure	fali	collir	rikolti
causa	kaŭzo	color	koloro
cautxú	kaŭĉuko	com	kiel
cavalcar	rajdi	com si	kvazaŭ
cavall	ĉevalo	com (més)... tant	
cavar	fosi	(més)	ju (pli)... des (pli)
cavitat	kavo	començar	komenci
cec	blinda	comerç	komerco
cedir	cedi	comissió	komisio
cel	ĉielo	comitè	komitato
celebrar	festi	comparar	kompari
cella	brovo	compassió	kompato
celler	kelo	complaure	komplezi
cendra	cindro	complicar	kompliki
censura	cenzuro	compondre	
centre	centro	(escriure)	verki
cercle	cirklo	comportar-se	konduti
cert -a	certa	comprar	aĉeti
cervell	cerbo	comprendre	kompreni
cervesa	biero	comú -una	komuna
cessar	ĉesi	comunicar	komuniki
ciència	scienco	concernir	koncerni
cigarreta	cigaredo	concloure	konkludi
cinema	kino	concret	konkreta
cinta	bendo	condemnar	kondamni
cinta	rubando	condició	kondiĉo
cintura	talio	conduir	konduki
cinturó	zono	conèixer	koni
circular	cirkuli	conferència	prelego
circumstància	cirkonstanco	confessar	konfesi
cirera	ĉerizo	confiar	konfidi
cirurgia	ĥirurgio	confirmar	konfirmi
cistell	korbo	confiscar	konfiski
cita	rendevuo	confondre	konfuzi
citar	citi	conforme	konforma
ciutat	urbo	confort	komforto
civil	civila	congrés	kongreso
clar -a (no borrós)	klara	conjecturar	konjekti
clar -a (no obscur)	hela	consciència	konscienco
classe	klaso	conscient	konscia
clau (clavar)	najlo	consentir	konsenti
club	klubo	conservar	konservi
cobrir	kovri	considerar	konsideri

consistir	konsisti
consolar	konsoli
constant	konstanta
constatar	konstati
consternar	konsterni
construir	konstrui
contacte	kontakto
contar	rakonti
content -a	kontenta; gaja
contra	kontraŭ
contractar	dungi
controlar	kontroli
convèncer	konvinki
convenir	konveni
cooperativa	kooperativo
coordinador -a	kunordiganto
coordinadora (grup)	kunordigantaro
coordinar	kunordigi
copiar	kopii
cor	koro
cor (de cant)	ĥoro
corda	ŝnuro
corregir	korekti
córrer	kuri
correspondre	korespondi
correu	poŝto
cortès -esa	ĝentila
cortina	kurteno
cos	korpo
cosí	kuzo
cosir	kudri
costar	kosti
costat	flanko
costum popular	moro
cotitzar	kotizo
cotxe	aŭto
crear	krei
créixer	kreski
crema	kremo
cremallera	zipo
cremar	ardi, bruli
creu	kruco
creure	kredi
cridar	krii
cridar	voki
crim	krimo
criticar	kritiki
carregar	ŝarĝi
cru crua	kruda
cruel	kruela

cua	vosto
cubell	kuvo
cuc	vermo
cuidar (infants)	varti
cuidar (malalts)	flegi
cuinar	kuiiri
cuir	ledo
cuixa	femuro
cullera	kulero
culpable	kulpa
cultura	kulturo
cupó	kupono
curar	kuraci
curs	kurso

D

dansar	danci
d'algu	ies
d'alguna manera	iel
d'aquell	ties
darrer -a	lasta
data	dato
de bona gana	volonte
de cap manera	nenies
de memòria	parkere
de ningú	neniel
de qui	kies
de seguida	tuj
de totes maneres	ĉiel
de tothom	ĉies
de, des de	de
de (origen)	el
de (quantitat)	da
debat	debato
decent	deca
decidir	decidi
declarar	deklari
declivi	deklivo
dedicar	dediĉi
defecar	feki
defensar	defendi
definir	difini
deixar	lasi
deixar	prunti
dejunar	fasti
delegar	delegi
delicat -ada	delikata
demà	morgaŭ
demanar	
(encomanar)	mendi

demòcrata	demokrato	dogma	dogmo
dens -a	densa	dol	funebro
dent	dento	dolç	dolça
dependre	dependi	dolor	doloro
deseembre	decembro	donar	doni
desert	dezerto	doncs	do
desitjar	deziri	doncs bé	nu
desmaiar-se	sveni	dormir	dormi
despertar	veki	dret -a	dekstra
després	post; poste	dret	rajto
destinar	destini	duana	dogano
destralejar	haki	dubtar	dubi
destruir	detrui	dubtar	heziti
detall	detalo	durant	dum
déu	dio	durar	daŭri
deure (moral)	devi		
deure (diners)	ŝuldi	E	
dia	tago	economia	ekonomio
diable	diablo	edat	aĝo
dibuixar	deseĝni	educar	eduki
diferència	diferenco	efectiu	efektiva
digerir	digesti	eficaç	efika
dijous	ĵaŭdo	eixugar	sekigi; viŝi
diligent	diligenta	el, la	la
dilluns	lundo	electricitat	elektro
dimecres	merkredo	elegir	elekti
diner	mono	elogiar	laŭdi
dipositar	deponi	embaràs	embaraso
dir	diri	embolicar	volvi
direcció	direkto	embriac -aga	ebria
directe -a	rekta	empaquetar	paki
disc	disko	empènyer	puŝi
discutir	diskuti	emprendre	entrepreni
discutir	kontesti	en algun lloc	ie
dissertar	dizerti	en lloc de	anstataŭ
disgustar	ĉagreni	en, a casa de	ĉe
disparar	pafi	en (dins)	en
disposar	disponi	encalçar	peli
disputar	disputi	encara	ankoraŭ
dissabte	sabato	encara que	kvankam
distància	distanco	encertar	trafi
distraure	distri	encisador -a	ĉarma
dit	fingro	encisar	sorĉi
diumenge	dimanĉo	endevinar	diveni
divendres	vendredo	energia	energio
divers -a	diversa	enfadar-se	koleri
diversos	pluraj	enfilar-se	grimpi
divertir	amuzi	enfilar-se	grimpi
dividir	dividi	enganxar	glui
doctor	doktoro	enganxar	kroĉi

enganyar	trompi	estable	stalo
enginyer	inĝeniero	estació	stacio
enginyós -osa	sprita	estació de l'any	sezono
enigma	enigmo	estadi	stadio
enlloc	nenie	estalviar	ŝpari
entre	inter	estancar	stagni
envà	vando	estar	esti; stari; resti
envejar	envii	estar de servei	deĵori
enviar	sendi	estar joiós	ĝoji
època	epoko	estar tip, fart	sati
errar	erari	estat	ŝtato
esbossar	skizi	estendre	etendi
escalfar	hejti	estendre	sterni
esclatar	krevi	esternut	terno
esclau	sklavo	estimar	ami
escoltar	aŭdi	estirar	streĉi
escoltar	aŭskulti	estirar	tiri
escombrar	balai	estiu	somero
escopir	kraĉi	estómac	stomako
escorça	ŝelo	estranger -a	fremda
escriure	skribi	estrany -a	stranga
esdeveniment	evento	estrella	stelo
esforçar	peni	estripar	ŝiri
esmentar	mencii	estudiant	studento
espai	spaco	estudiar	studi
espasa	glavo	estúpid -a	stulta
espatlla	ŝultro	etc.	k.t.p.
espatllar	difekti	etern -a	eterna
espècia	spico	eventual	eventuala
especial	speciala	evident	evidenta
especialitat	fako	evitar	eviti
espècie	speco	exacte -a	ekzakta
espectacle	spektaklo	exacte -a	ĝusta
espentar	puŝi	examinar	ekzameni
esperar	atendi	exceptuar	escepti
esperar (desitjar)	esperi	excitar	eksciti
esperit	spirito	excursió	ekskurso
esperma	spermo	excusat	tualet
espinac	spinaco	exemple	ekzemplo
espinada	spino	exercici	ekzerco
esport	sporto	exèrcit	armeo
esquema	skemo	exigir	postuli
esquena	dorso	existir	ekzisti
esquerdar	fendi	expert -a	sperta
esquí	skio	explorar	esplori
essència	esenco	explotació	ekspluat
ésser	esti	exposició	ekspozicio
ésser pesant	pezi	expressar	esprimi
ésser útil, apropiat	taŭgi		
est (orient)	oriento		

F

faula
facil
factura
facultat
fadrí
faldilla
fallida
falsificar
fama
familia
fanàtic -a
fanfarronejar
farina
farmàcia
febre
febrer
feixisme
feliç
felicitar
fem
fer
fer cases
fer ganxet
fer l'amor
fer lliscar
fer morros
fer-se
ferir
ferm -a
ferro
fervor
festiu (dia)
fiar-se
fidel
fil
filferro
fill
film
finestra
fins, fins a
fins i tot
fira
fixar
flairar
flama
flexionar
flirtejar
flor
fluir
foc

fabelo
facila
fakturo
fakultato
fraŭlo
jupo
bankroto
falsi
famo
familio
fanatika
fanfaroni
faruno
apoteko
febro
februaro
faŝismo
feliĉa
gratuli
sterko
fari
masoni
triki
amori
ŝovi
paŭti
fariĝi
vundi
firma
fero
fervoro
ferio
fidi
fidela
fadeno
drato
filo
filmo
fenestro
ĝis
eĉ
foiro
fiksi
flari
flamo
fleksi
flirti
floro
flui
fajro

fondre
fons
font
fora de
forat
formatge
forn
fornejjar
forqueta
fort -a
fotografiar
fracàs
franc
franquejar
fre
fregar
fresc -a
front
fruit
fuet
fulla
fum
funcionar
fundar
furiós -osa
fusta

G
gàbia
gall
ganxo
gat
gaudir
gel, glaç
gelada
gelós -osa
gemecar
general
genoll
germà
glorificar
gorja
gorra
gos
got
gota
gra
gra (cereal)
gran
granja

fandi
fundo
fonto
ekster
truo
fromaĝo
forno
baki
forko
forta
foti
fiasko
franko
afranki
bremsso
froti
freŝa
frunto
frukto
vipo
folio
fumo
funkcii
fondi
furioza
ligno

kaĝo
koko
krampo
kato
ĝui
glacio
frosto
ĵaluza
ĝemi
ĝenerala
genuo
frato
glori
gorĝo
ĉapo
hundo
glaso
guto
grajno
greno
granda
farmo

greix
gris -a
groc groga
gruixut -uda
grup
gant
guanyar
guardar
guiar
guix
gust
galleda
galta
gera
girar
graó
gratar
guerra

H

herba
heretar
heus aci
hipòcrita
història
honest -a
honor
hora
hospital
hoste
hotel
humil
hivern
home (mascle)

I

i
idea
ideal
ignorar
igual
illa
imaginar
imatge
imitar
ímpetu
important
impost
impressionar
incitar

graso
griza
flava
dika
grupo
ganto
gajni
gardi
gvidi
kreto
gusto
sitelo
vango
vazo
turni
štupo
skrapu
milito

herbo
heredi
jen
hipokrita
historio
honesta
honoro
horo
hospitalo
gasto
hotelo
humila
vintro
viro

kaj
ideo
ideala
ignori
egala
insulo
imagi
bildo
imiti
impeto
grava
imposto
impresi
incit

inclinació
inclinat
indignació
indústria
infectar
infern
influència
informe
iniciar
insecte
insígnia
insistir
instigar
instruir
instruït -ida
insultar
intenció
interès
intern -a
interpretar
invadir
invitar
imposar
imprescindible
imprimir
indici
inflar-se
ingenu -ètua
intelligent
irremissible

J

ja
jardí
jaure
jazz
jove
jubilat -ada
juntament
just -a
jutjar
jersei
jugar

L

límit
línia
literatura
llaminejar
llamp

inklino
klini
indigno
indústriu
infekti
infero
influo
informo
iniciati
insekto
insigno
insisti
instigi
instrui
klera
insulti
intenco
intereso
interna
interpreti
invadi
inviti
trudi
nepra
presi
spuro
ŝveli
naiva
inteligenta
nepra

jam
ĝardeno
kuŝi
ĵazo
juna
emerita
kune
justa
juĝi
pulohero
ludi

limo
linio
literaturo
frandi
fulmo

llançar	ĵeti
llapis	krajono
llar	hejmo
llar	hejmo
llibret	broŝuro
llis	glata
lliura	funto
llumí	alumeto
lluny	for
llac	lago
llàgrima	larmo
llana	lano
llàntia	lampo
llarg -a	longa
llauna	lado
llavar	lavi
llavi	lipo
llegir	legi
llegum	legomo
lleí	leĝo
llengua (boca)	lango
llengua (idioma)	lingvo
llet	lakto
letra	litero
llibre	libro
lliçó	leciono
lligar	ligi
llista	listo
llit	lito
lliurar	liveri
lliure	libera
lloc	loko
llogar	lui
lluitar	lukti
llum	lumo
lluna	luno
llaurar	plugi
llavors	tiam
llindar	sojlo

M

mà	mano
madur -a	matura
magatzem	magazeno
maig	majo
malgrat	malgraŭ
maliciós -osa	malica
mamella	mamo
mànega	maniko
manera	maniero

mantega	butero
maó	briko
màquina	maŝino
mar	maro
marc	kadro
març	marto
marcar	marki
marit	edzo
martell	martelo
matar (bestiar)	buĉi
matèria	materio
material	materialo
malmetre	fuŝi
matí	mateno
mecànica	meĥaniko
medi	medio
meditar	mediti
mel	mielo
membre	membro
menjar	manĝi
menstruar	menstrui
mentir	mensogi
menú	menuo
menys (-)	minus
merèixer	meriti
mesurar	mezuri
mes	monato
metall	metalo
mètode	metodo
metre	metro
mig (punt mitjà)	mezo
migrar	migri
misèria	mizero
moble	meblo
moderat -ada	modera
modern -a	moderna
moldre	mueli
molestar	ĝeni
molts -es	multaj
moment	momento
món	mondo
monòton -a	monotona
mont	monto
moresc	maizo
morir	morti
mosca	muŝo
mossegar	mordi
mostrar	montri
multitud	amaso
mutilat	kripla

mai	neniam
maleta	valizo
malgrat	malgraŭ
marea	tajdo
motor	motoro
moure	movi
mugir	muĝi
múscul	muskolo
museu	muzeo
música	muziko
mut	muta
massa	tro
mateix	sama
mecanografiar	tajpi
mercaderia	varo
més (addició)	plus
més (comparatiu)	pli
més (duració)	plu
més (superlatiu)	plej
més enllà de	preter
meta	celo
mirall	spegulo
mirar	rigardi
mitjà	rimedo
mitja (vestir)	ŝtrumpo
molt	tre
morir	morti; pere
mostra	specimeno

N	
nadar	naĝi
nas	nazo
naturalesa	natur
nebot	nevo
necessari -ària	necesa
negoci	negoco
negre -a	nigra
nervi	nervo
net	nepo
neu	neĝo
neutral	neŭtrala
ni	nek
ningú	neniu
nit	nokto
niu	nesto
nivell	nivelo
no	ne
no res	nenio
noble	nobla
nom	nomo

nomenar	nomumi
només	nur
nord	nordo
normal	normala
nou nova	nova
nou (fruit)	nukso
número	numero
nus	nodo
nu nua	nuda
núvol	nubo
necessitar	bezoni
nedar	naĝi
nen	infano
net -a	pura
net	nepo
nina	pupo
novella	romano
nucli	kerno

O

o	aŭ
obeir	obei
objecte	objekto
objectiu	celo
oblidar	forgesi
observar	observi
obstinat -ada	obstina
oca	ansero
ocell	birdo
ocórrer	okazi
octubre	oktobro
ocupar	okupi
oest, occident	okcidento
ofegar	sufoki
ofegar-se	droni
ofendre	ofendi
oferir	oferi
ofici (ocupació)	ofico
ofici (treball manual)	metio
oh!	ho
oli	oleo
olor	odoro
ombra	ombro
ombrella	ombrelo
on	kie(n)
ona	ondo
oncle	onklo
operació (diners)	spezo
opinar	opinii
oportú	oportuna

or	oro
ordinari	ordinara
ordre (harmonia)	ordo
ordre (manament)	ordono
orella	orelo
orfe	orfo
organització (ordre)	organizo
organització (societat)	organizaço
organitzar	organizi
orgullós -osa	fiera
origen	origino
original	originala
orinar	urini
os	osto
oscillar	šanceli
ou	ovo

P	
pa	pano
paciència	pacienco
pagar	pagi
pàgina	paço
país	lando
paisatge	pejzaço
pal	fosto
pàl·lid	pala
palla	pajlo
palpar	palpi
panet	bulko
pansir-se	velki
pantalons	pantalono
pany	seruro
papa	papo
papagai	papago
papallona	papilio
paper	papero
paraula	vorto
parc	parko
pare	patro
parell, parella	paro
parent	parenco
paret	muro
parir	akuši
parir	naski
parlar	paroli
parpella	palpebro
partit	partio
partit	parto
pasqua	pasko

passaport	pasporto
passar	pasi
passejar	promeni
passió	pasio
pastís	kuko
pati	korto
pau	paco
pausa	paŭzo
pebre	pipro
peça de roba	tuko
pecar	peki
pedra	štono
pegar	bati
peix	fíšo
pell	haŭto
pell	haŭto
pendent	kruta
penedir-se	penti
penetrar	penetri
penjar	pendi
pensar	pensi
pensió renda	pensio
pentinar	kombi
per a (objectiu)	por
per cap raó	nenial
per damunt	super
per mitjà de	per
per què	kial
per totes raons	ĉial
pera	piro
perdonar	pardonu
perdre	perdi
perfecte	perfekta
perill	danĝero
període	periodo
periòdic	gazeto
perjudicar	damaĝi
permetre	permesi
però	sed
perseguir	persekuti
persistir	persisti
persona	homo; persono
persuadir	persvadi
pertànyer	aparteni
pesar	pesi
pèsol	pizo
pessigar	pinĉi
pessigollejar	tikli
petó	kiso
peu (part del cos)	piedo

peu (mesura)	futo	poar	êrpi
picar	piki	pou	puto
picar	frapi	practicar	praktiki
pietós -osa	pia	precís -isa	preciza
pilota	pilko	preferir	preferi
píndola	pilolo	pregar (demanar)	peti
pintar	pentri	pregar (resar)	preği
pipa	pipo	preguntar	demandi
pis	etaĝo	prémer	premi
pít	brusto	prendre	preni
pítjar	puši	preparar	prepari
pla plana	ebeno	presentar	prezenti
pla (horizantal)	plata	presidir	prezidi
plaçá	placo	prest -a	preta
plaer	plezuro	prestatge	breto
plànol	plano	pretendre	pretendi
plantar	planti	preu	prezo
planxar	gladi	primavera	printempo
plàstic	plasto	principalment	precipe
plat (aliment)	plado	principi	principo
plat (recipient)	telero	provar	pruvi
plaure	plači	problema	problemo
ple plena	plena	procés	proceso
plegar	faldi	procurar	klopodi
plom	plumbo	produir	produkti
ploma	plumo	professió	profesio
plorar	plori	professor	profesoro
pluja	pluvo	profit	profito
poal	sitelo	profund -a	profunda
poble (gent)	popolo	programa	programo
poble (lloc)	vilaĝo	progressar	progresi
poder	povi	projecte	projekto
podrir-se	putri	promès	fianĉo
poema	poemo	prometre	promesi
poesia	poezio	pronunciar	prononci
política	politiko	prop de	apud
pols	polvo	propi pròpia	propra
pólvara	pulvo	prosperar	prosperi
pom (ramell)	bukedo	protegir	protekti
poma	pomo	protestar	protesti
pont	ponto	provar	provi
popular	populara	proveir	provizi
porc	porko	provisional	provizora
port	haveno	pròxim -a	proksima
porta	pordo	prudent	prudenta
portar	porti	públic -a	publika
posseir	posedi	puhlular	svarmi
possible	eble	pulmó	pulmo
postres	deserto	punt	punkto
potència	potenco	punt (joc)	poento

punta cim
puntual
puny

pinto
akurata
pugno

Q

quadern
quadrat
qualitat
qualque
qualsevol
quan
quant
quantitat
quasi
quasi no
que (completiu)
que (comparatiu)
que (relatiu)
què
queixar-se
quelcom
qui
quiet -a
quilogram
quilòmetre
quimera
química
quin -a

kajero
kvadrato
kvalito
kelka
ajn
kiam
kiom
kvanto
preskaŭ
apenaŭ
ol
kiu(j)(n)
kio
plendi
io
kiu
kvieta
kilogramo
kilometro
ĥimero
ĥemio, kemio
kia

R

raça
ràdio
rail
rang
raó
raonar
ràpid -a
raspall
raspar
ratlla
ratolí
reactor
real
rebló
rebre
rebregar
recíproc -a
recollir amb pala
recolzar
recomanar

raso
radio
relo
rango
racio
rezoni
rapida
broso
raspi
streko
muso
reaktoro
reala
nito
ricevi
ĉifi
reciproka
ŝoveli
apogi
rekomendi

recompensar
recordar
redactar
reeixir
refugiar-se
refusar
refutar
regalar
regió
regir
registrar
regla
regne
rei
reixa
relacionar-se
religió
relliscar
rellotge
remar
remarcar
rengle torn
renunciar
reparar
repetir
reportatge
reposar
república
reservar
residir
resistir
resistir-se
resoldre
respecte
respirar
respondre
restant
resultar
retraure (reprotxar)
revista
revoltar-se
ric -a
rígid -a
rigorós -osa
riu
riure
robar (atracar)
robar (furtar)
robust
roca

rekompenci
memori
redakti
sukcesi
rifuĝi
rifuzi
refuti
donaci
regiono
regi
registri
regulo
regno
reĝo
krado
rilati
religio
gliti
horloĝo
remi
rimarki
vico
rezigni
ripari
ripeti
raporto
ripozi
respubliko
rezervi
loĝi
rezisti
barakti
solvi
respekto
spiri
respondi
cetera
rezulti
riproĉi
revuo
ribeli
riĉa
rigida
rigora
rivero
ridi
rabi
ŝteli
fortika
roko

roda	rado
rodar	ruli
rodó -ona	ronda
roig roja	ruĝa
rol (paper)	rolo
romandre	resti
rondinar	grumbli
ronyó	reno
ros rossa	blonda
rosa	rozo
rostir	roŝti
rúbrica	rubriko
runa	rubo

S

sa sana	sana
sabata	ŝuo
sabatilla	pantoflo
sabó	sapo
sac	sako
sacsejar	skui
sageta	sago
sal	saló
salari	salajro
saló	salono
salsa	saŭco
saltar	salti
saludar	saluti
salvar	savi
salvatge	sovaĝa
sang	sango
sant -a	sankta
sastre	tajloro
sec -a	seka
secret -a	sekreta
secretari	sekretario
seda	silko
segar	falĉi
segon (temps)	sekundo
seĝons	laŭ
seguir	sekvi
segur -a	sekura
semblar	ŝajni
sembrar	semi
sempre	ĉiam
sensat -a	saĝa
sense	sen
sentir	senti
sentit	senco
senyal	signalo

senyor	sinjoro
serè -ena	serena
sèrie	serio
seriós -osa	serioza
serp	serpento
serrar	seĝi
servir	servi
setmana	semajno
seure	sidi
sever -a	severa
sexe	sekso
si	se
sí	jes
si mateix	mem
si (interrogatiu)	ĉu
signe	signo
significar	signifi
síl·laba	silabo
similar	simila
simi	simio
simpatia	simpatio
simple	simple
sincer -a	sincera
sindicat	sindikato
singlot	singulto
sinó	sed
sistema	sistemo
situació	situacio
sobre (damunt)	sur
sobre (referent a)	pri
sobre (carta)	koverta
sobri sòbria	sobra
sobradament	subite
societat	societo
sofrir	suferi
sòl (pis)	planko
sòl (terra)	grundo
sol -a (soledat)	sola
sol (astre)	suno
solc	sulko
soldar	luti
soldat	soldato
solemne	solena
solidari ària	solidara
solter	fraŭlo
somni	sonĝo
somniar	revi
sonar	soni
sonor	sonora
sopa	supo

sopetes	kaço
sord -a	surda
soroll	bruo
sorprendre	surprizi
sorra	sablo
sort	sorto
sort	ŝanco
sospirar	sopiri
sospitar	suspekti
sostenir	teni
sostre	plafono
sota	sub
sovint	ofte
suar	ŝviti
suau	milda
succe	sukero
sud	sudo
suficient	sufiĉa
suggerir	sugesti
superior	supera
suposar	supozi
surar	ŝvebi

T	
tabac	tabako
taca	makulo
tal	tial
tallar (amb ganivet)	tranĉi
tallar (amb tisoires)	tondi
també	ankaŭ
tancar	fermi
tancar	ŝlosi
tanmateix	tamen
tant	tiom
tant... més	des... pli
tapar	ŝtopi
tardor	aŭtuno
targeta	karto
taronja	oranĝo
tasca	tasko
tassa	taso
taula (de calcular)	tabelo
taula (moble)	tablo
tauló	tabulo
taxar	taksi
te (infusió)	teo
teatre	teatro
tècnica	teĥniko, tekniko
tela	tolo
tela	ŝtofo

telèfon	telefono
televisió	televido
tema	temo
témer	timi
temps atmosfèric	vetero
temptar	tenti
tenda	budo
tenda (camp)	tendo
tenir	havi
tenir cura de	zorgi
tenir raó	pravi
tenir set	soifi
teoria	teorio
terra	tero
terreny	tereno
terror	teruro
testimoniar	atesti
teulada	tegmento
text	teksto
tinta	inko
tocar	tuŝi
tocar (en sort)	trafi
tolerar	toleri
tomàquet, tomaca	tomato
tomba	tombo
torcar	viŝi, frotpurigi
torre	turo
torxa	torĉo
tossir	tusi
tot	ĉio
tot just	ĵus
tota quantitat	ĉiom
total	tuta
tou tova	mola
tractar	trakti
tradició	tradicio
traduir	traduki
trair	perfidi
tranquil -il·la	trankvila
treballar	labori
tremolar	tremi
trencar	frakasi
trencar	rompi
tret característic	trajto
tro	tondro
trobar-se (de salut)	farti
trobar	trovi
trobar (algú)	renkonti
tros	peco
tronc	trunko

tub	tubo
túnel	tunelo
turisme	turismo
turista	turisto

U

úlcer	ulcero
ungla	ungo
univers	universo
universal	universala
universitat	universitato
urgent	urĝa
usar	uzi
útil	utila
ull	okulo
untar	ŝmiri

V

va vana	vana
vaga	striko
vagar	vagi
vagó	vagono
vaillet	bubo
vaixell	ŝipo
valent -a	kuraĝa
vàlid -a	valida
vall	valo
valor	valoro
vapor	vaporo
vast -a	vasta
vegada	fojo
veí	najbaro
vellut	veluro
vèncer	venki
vendre	vendi
venir	veni
venjar	venĝi
vent	vento
ventre	ventro
verd	verda
verí	veneno
veritable	vera
veritablement	ja
vespre	vespero
vessar	ŝuti
vestir	vesti
vestit	kostumo
vestit	robo
veu	voĉo

veure	vidi
vi	vino
viatjar	vojaĝi
víctima	viktimo
vidre	vitro
vidu	vidvo
virtut	virto
visat	vizo
visitar	viziti
viure	vivi
volar	flugi
volcà	vulkano
voler	voli
voluptuositat	volupto
vomitar	vomi
vora	bordo
vora	rando
vorera	trotuaro
votar	baloti

X

xerrar	babili
xafardejar	klaĉi
xec	ĉeko
xerrar	babili
xicot	knabo
xifra	cifero
xiuxiuejar	flustri
xocolata	ĉokolado
xafardejar	klaĉi
xarxa	reto
xec	ĉeko
xerrar	babili
xicot	knabo
xifra	cifero
xiuxiuejar	flustri
xocar	ŝoki
xocolata	ĉokolado
xòfer	ŝoforo
xuclar	suĉi

Z

zebra	zebro
zero	nulo
zodíac	zodiako

Per a saber-ne més

El lloc a la xarxa del nostre sindicat
www.sindicatcos.cat

ESPERANTO*CAT, l'Associació Catalana d'Esperanto
www.esperanto.cat

Curs d'esperanto. Aplicació instal·lable per a ordinador
www.kurso.com.br

Lernu! Curs en línia d'esperanto
www.ca.lernu.net

Curs d'esperanto per Twitter
www.twitter.com/cursdesperanto

Reta Vortaro. Diccionari en línia. Definicions en esperanto amb traducció multilingüe.
És col·laboratiu: es pot participar a completar i millorar la part catalana
www.reta-vortaro.de

Vikipedio. Versió en esperanto de l'enciclopèdia col·laborativa
www.eo.wikipedia.org

Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko. Gramàtica en línia
www.bertilow.com/pmeg

Diccionari essencial esperanto-català. Editat per Hèctor Alòs i Jordi Carbonell
www.esperanto.cat/vortaro/vortaro.pdf

Diccionari Apertium català-esperanto. Editat per Hèctor Alòs
www.esperanto.cat/vortaro/apertium-ca-eo.pdf

Gran diccionario español-esperanto de Fernando de Diego.
www.esperanto.es

La Esperanta Gazetejo. Quiosc virtual d'on es poden descarregar revistes.
www.gazetejo.org

Mazi en Gondolando. Film de dibuixos animats per a aprendre les beceroles de la llengua.
www.youtube.com/watch?v=wCJt_Advj-A

Ĝis tuj en Esperantuj'!

www.sindicatcos.cat
info@sindicatcos.cat

València, maig 2012
Edita la Coordinadora Obrera Sindical

El 26 de juliol de 1887 el metge Lejzer Ludwik Zamenhof va publicar a Varsòvia amb el pseudònim de doctor Esperanto (= “el qui té esperança”) la seva proposta de *Llengua internacional*, que de seguida prengué el nom que havia adoptat l'autor per a publicar-la. Els progressos tècnics i la millora de les comunicacions que havia experimentat l'Europa del segle XIX havien fet sentir la necessitat d'una llengua de comunicació internacional. La proposta de Zamenhof no fou pas la primera ni seria tampoc l'última, però en aquesta havia sabut conjuminar elements que podien satisfer les necessitats de grups humans amb problemes lingüístics molt diversos.

